EL POBLE CATALÀ

5 Cts. | PREUS DE SUSCRIPCIÓ SENSE PARTICIPACIÓ A LA NOSTRA BIBLIOTECA — CATALUNYA Y NACIONS IBÈRIQUES: 4 pessetes trimestre — PAISOS D'UNIÓ POSTAL: 9 pessetes trimestre

ANY VII • Barcelona, dilluns, 3 de janer de 1910 • NUM. 1.768

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ: RAMBLA DE LES FLORS, 14, PRAL. — TELEFON 723

PREUS DE SUSCRIPCIÓ AB UN VOLUM TRIMESTRAL DE LA NOSTRA BIBLIOTECA — CATALUNYA Y NACIONS IBÉRIQUES 5'00 pessetes trimestre — BARCELONA: 1'50 pessetes el mes | Cts. 5

MATARRODONA DENTISTA.—S'ha traslladat FONTANELLA, 20

GRANS MAGATZEMS **EL SIGLO**

REIS

IMMENSOS ASSORTITS EN

JOGUINES

Y

ARTICLES PERA REGAL

Dies 3, 4 y 5 de janer

GRAN EXPOSICIÓ Y VENDA

EN ELS LOCALS DE LA PLANTA BAIXA

A les dotze del matí se tancarà la venda de les seccions instalades en els pisos. — El CAFÉ BAR quedarà tancat durant dits dies

Bussons pera la correspondencia als

Reis d'Orient

Els dies 4 y 5 estarà obert l'Establiment, fins a les DÈU DE LA NIT

LAXIN

DELICIOSOS BOMBONS PURGANTS D'EFECTE SUAU Y SEGUR

DEMANIS A LES FARMACIES

Joguines **REIS** *Joguines*

GRAN BASAR PARIS

20, PELAYO, 20

ENTRADA LLIURE : : : PREU FIXO

Avís d'Administració

Anunciem ab goig als nostres suscriptors que l'Empresa d'EL POBLE CATALÀ, sempre desitjosa de complaure als aimants de les lletres catalanes, no ha reparat en sacrificis fins a poder enriquir la Biblioteca que reparteix trimestralment, ab l'obra que ha escrit nostre company J. Pous y Pagès, relatant lo que vegé y observà a la presó, durant el temps que hi estigué tancat la passada primavera.

Aquesta obra que porta per títul

De L'Ergàstula

(Impresions y sugestions de 30 dies de captiveri)

constarà de dos volums del format y la extensió que tenen els de la nostra Biblioteca, impresos ab la pulcritut de sempre y enquadernats ab les artístiques tapes que inauguràrem darrerament.

El primer d'aquests volums comensarà a repartirse dintre de pocs dies y anirà en compensació del diari que els nostres suscriptors deixaren de rebre durant el mes d'octubre. El segon volum se repartirà a últims de janer, y serà'l corresponent al darrer trimestre de l'any finit.

Creiem que'ls nostres favoreixedors sabran estimar els sacrificis que s'ha imposat aquesta Empresa, pera oferirlos una obra original de tanta importancia com la que oferim. El lloc que ocupa'l nostre company dintre de la literatu.a catalana, ens dispensa de fer l'elogi de l'autor

De L'Ergàstula

com a escriptor. Y a totes les dots de literat que li son unànimement reconegudes y que treuen florida de bellesa en la seva última obra, s'hi ajunta en aquesta l'interés social de tots els problemes que en les seves planes se plantegen y aquella vibració que sols tenen les coses intensament viscudes.

Per totes aquestes raons no duptem que'ls nostres suscriptors veuran ab gust els esforsos que fa l'Empresa pera posar la Biblioteca al nivell de les millors publicacions literaries.

La vida barcelonina

(BALANS SETMANAL)

El Congrés de Primera Ensenyansa celebrat a Barcelona, ab tot y els seus deplorables espectacles de intranzigencia y d'avalot, haurà fet un gran bé. Fins pera aquells que volien tancar els ulls davant del problema religiós — o, millor dit, clerical, — del nostre país, haurà aparegut evident aquest problema de realitat. Ja no són solament els anticlericals els qui'l plantegen. El plantegen també, y ab més violencia que ningú, els clericals mateixos. Prou bé ho demostren les topades que en les sessions del Congrés se produiren y que acabaren ab la retirada dels mestres públics y dels elements lliberals.

No més calia passar la vista per les sales ont les diferentes seccions del Congrés tenien les seves sessions respectives, pera adonarse del nou factor que darrerament ha vingut a enverinar la lluita religiosa en la nostra terra. Aquest factor el constitueixen les congregacions religiòses docents fugitives de la Fransa, rebels a les lleis republicanes. Aquests elements congregacionistes, a l'envair l'Espanya, ho han fet a tall de conqueridors. Amparats per l'abusiva tolerancia dels governs monàrquics, estan arrelant aquí les seves institucions, extenent la seva influencia social y agravant així un mal crònic.

Els trets dels elements susdits van ja més enllà de l'escola laica y de l'escola neutra. Apunten ara, visiblement, a l'escola pública, a l'ensenyansa civil. En la mateixa proposició de desagravi que aprovaren les seccions dels Congrés després de la retirada dels mestres públics, els partidaris de la ensenyansa confessional descobreixen el seu pensament. Allí senyalen les petites poblacions rurals com els llocs ont els mestres oficials presten serveis benemèrits. Sí: ells ja consenten que'l mestre públic tingui al seu càrreg l'ensenyansa en els llogarets perduts en l'extesa dels camps o en els replecs de les montanyes. Però aspiren a que les associacions religioses monopolisin l'ensenyament en les poblacions importants y, sobre tot, en les grans ciutats.

L'espectre de les violentes lluites religioses vaga pels nostres carrers. Es hora d'abordar la resolució del problema mitjansant reformes de tolerancia, de llibertat, de civilisme. En cap altra nació europea existeix, en lo referent a les relacions entre l'Estat y la religió, un règim tan poc civilista com a Espanya. Els qui esmenten sovint a l'Austria com a model de nació vaticanista, han de saber que en pitjors condicions que l'Austria està l'Espanya.

No ja per sentiments d'oposició o d'indiferencia respecte la religió, sinó per amor a la pau y a l'estabilitat del nostre país, cal comensar totseguit a Espanya y a Catalunya l'obra de la reforma civilista. Contra la llei del temps no poden res ni les resistencies porugues, ni les brutalitats de la forsa. Ni poden prevaldre els consells de prudencia dels teòrics contra el cor de la multitut, que instintivament estima y instintivament avorreix.

El senyor Collaso ha tornat a l'arcaldia. L'arcalde de Barcelona rodejà de boires la seva dimissió. Al retirarla, les boires no han acabat d'esvairse. Mes sembla cert que'l govern den Moret ha acceptat decididament el programa municipal del senyor Collaso. Y com que tot fa creure que aquest programa es altament beneficiós pera la ciutat, se pot considerar com un triomf pera Barcelona la represa de possessió de l'arcalde que havia dimitit.

El senyor Collaso deu estar convensut de la veritat de la teoria sobre la voluntat del senyor Moret exposada fa quinze dies en aquesta crònica. ¿En Moret es un cas evident d'abulia — deiem. — El determinisme dels seus actes està sempre regulat per pressions externes. Quan l'estiren alhora pels dos brassos, se deix portar cap al costat d'ont ab més forsa l'estiren.» Se veu que'l senyor Collaso ha sabut donarli cap a la banda dels interessos de Barcelona la forta estirada que convenia.

Fou una sessió tranquila la de constitució del nou Ajuntament. Fins hauria sigut una sessió de perfecta cordialitat, si el senyor Serraclara, «leader» de la majoria radical, no hagués deixat escórrer en el seu discurs algunes menasses inoportunes y algunes paraules inapropriades.

El senyor Serraclara té poc domini de la paraula. Sovint diu coses que no vol dir, y més sovint encara cerca y no troba'l mot que correngui justament al concepte que vol expressar. Això es un defecte greu en un home polític que ocupa un lloc d'importancia y de responsabilitat. No hi ha res pitjor en un orador que la manca de docilitat de la vèrbola pera la expressió de les idees. Un orador que diu coses sense volerles dir, es com una arma de foc que's dispara sola.

La minoria autonomista republicana, la veu de la qual portà'l senyor Lluhí y Rissech, se colocà en una situació plena d'abnegació, de sentit polític y d'amor a Barcelona. En la sessió constitutiva de l'Ajuntament, obtingueren els nostres amics el primer triomf. El senyor Lluhí, tot censurant justament als radicals per la seva conducta ambiciosa en la distribució dels càrregs, no dongué al fet les proporcions exagerades que volien concedirli els regionalistes, desitjosos d'una ruptura ab la majoria radical.

Comensa l'actuació dels lerrouxistes en el Consistori. Nosaltres tenim l'íntima convicció de que la seva obra municipal fracassarà. El fracàs serà alhora del partit y dels seus homes. Sòrt que hi ha a l'Ajuntament els regidors de l'Esquerra catalana, els quals evitaran que aqueix fracàs afecti essencialment a la ciutat.

Ab empenta popular ha comensat la campanya en pró de la llibertat dels presos pels esdeveniments revolucionaris del passat mes de juliol. Si la campanya segueix portantse ab energia y seny, acoblant en la defensa dels presos a tots els elements lliberals que volen la llibertat dels captius, les portes de les presons ombríveles aviat s'obriran.

En Pere Corominas ha senyalat el perill de la campanya empresa. Aquest perill està en les discordies dels heterogenis elements polítics y socials que hi intervenen. Si aquestes discordies esclatessin durant la campanya, els presos ne patirien, car se retrassaria l'hora justiciera de la seva llibertat.

La revolta de juliol y l'actitut que davant d'ella observaren homes y agrupaments, són coses susceptibles de debat y de discrepancies. Però no hem de suscitar ni les discrepancies ni'l debat mentres 400 encausats són encara reixes endins, guaitant enguniosament y àvidament el tròs de cel — cel de llibertat — que desde les presons s'ovira.

En aquesta terra la festa de cap d'any no es tan celebrada com en altres terres. Aquí'l Nadal ho omple tot, y molts enfits nadalencs arriben a l'any nou. Nosaltres, tot y sentint la dolsa poesia de Nadal, feta de records y d'anyoranses, trobem una més vital significació en la data inicial de l'anyada, que es data civil.

Nadal es tradició, es ahir. Cap d'any es avenir, es demà. Y si en el camí fet hi hem deixat trossos del cor y trossos de l'ánima, en el camí a fer hi tenim posats els nostres ulls y les esperanses nostres.

1910... S'obre l'interrogació del desconegut futur. En l'hora inicial de l'any, hem alsat la nostra copa y hem brindat per que 1910 sigui en l'historia de l'humanitat la xifra d'un gran any lliberador.

A. ROVIRA Y VIRGILI

De Madrid estant

Les eleccions

Avui me diu un ministerial que ha desempenyat alts càrregs en altres situacions lliberals y que en la primera modificació que hi hagi al Govern es casi segur que li encomanaran un lloc d'importancia:

—Perden el temps aquests senyors de Madrid y de provincies que van a veure an en Moret pera parlarli d'eleccions. En Moret no fará el vinent encasillat. Tot lo més que pot succeir, y encara això no es gens provable, es que, per la data en que les eleccions hagin de celebrarse, encara sigui en Moret guefe del Govern; però si vingués aquest cas, la designació de candidats no la faria mai en Moret, sinó un ministre de la Governació, que serà, ab tota seguretat, en Romanones o en García Prieto.

Aquesta afirmació no es filla d'un càlcul més o menys fantàstic, ni d'una suposició susceptible d'error, sinó conseqüencia d'un conveni ferm y casi bé solemnial, ratificat per en Moret davant de don Alfons.

No vol don Segimon embolicarse en negocis electorals; no vol la responsabilitat de les esguerradures que puguin cometres al formar la majoria; no vol més amoinos, que prous y masses ne té'l pobre senyor.

Heusaquí explicat, lliberals dinàstics de Madrid y de provincies, per què en Moret quan li parlen d'eleccions contesta que sí a tot lo que li diuen; ara compendreu, candis candidats ministerials de Catalunya, per què en Moret contesta sempre que està bé a les cartes que li envieu vosaltres fentli consultes electorals sense cap ni peus.

Com que ell no ha d'intervenir en les eleccions, no vol perdre'l temps parlantne.

Y que en Moret no farà les vinentes eleccions generals, es ja segur. Preneune nota.

C.

Madrid, 31 desembre 1909.

Festa cultural

A l'Avens Nacionalista Republicà de Sant Andreu s'hi celebrà'l dia de cap d'any, a la nit, una simpàtica festa de cultura.

La sala d'actes de tan important Societat se veia plena de distingida concorrencia, entre la qual hi havia moltes senyores. Els concorrents mostraven uns visibles desitjos d'escoltar als que estaven anunciats pera pendre part a la vetllada. Poques vegades se veu pera una festa d'aquell caràcter tanta concorrencia reunida y tanta atenció aportada pels concorrents.

Eren quarts d'onze quan comensà la festa, llegint nostre company Xavier Gambús una poesia original.

Després l'Ignasi Iglesias donà lectura a dos quadros del seu poema dramàtic «La Montanya». La lectura del fragment inèdit de l'obra del nostre amic, produí una emoció fonda.

Nostre company Pous y Pagès, llegí son treball «Rodamón», que fou escoltat ab plena devoció.

En Vallmitjana Colominas, donà lectura a uns fragments d'una obra inèdita, en la que's retrata ab una gran veritat el viure y la manera d'esser d'algunes de les capes inferiors de la nostra societat barcelonina.

Posà fi a la vetllada en Pere Corominas, comentant un diàleg de Plató y fent consideracions sobre la mort de Sòcrates. En Corominas, ab sa paraula persuassiva, insinuant, captà la voluntat de l'auditori, fentli compendre tota la grandesa de la mort serena del gran filosop.

Tots els que prengueren part en la vetllada foren molt aplaudits y felicitats pels concorrents, que no abandonaren ni un moment la seva atenció.

Per la reobertura de les escoles

MITING IMPORTANT

La gran sala del teatre del «Fomento Martinense» estava, ahir al matí, plenissima de gent, ab motiu del miting que s'hi celebrà pera demanar la reobertura de les escoles que clausurà la repressió maurista. La sala, els palcs y les galeries estaven espessament ocupades.

El president de l'Unió d'Ateneus Obrers, senyor Kaiser, obrí l'acte cedint la presidencia al tinent d'arcalde y soci honorari del Foment, senyor Serraclara. Aquest, en castellà, explicà l'objecte de l'acte y donà la paraula al susdit

SENYOR KAISER

«Després dels successos de juliol se clausuraren les escoles dels Ateneus, com volent trobar entre aquests y aquells fets alguna relació. Però aquesta relació es mentida; així, ras y curt. Ni s'ha trobat cap llibre dels que's diuen pecaminosos ni, que jo sàpigui, cap ateneista ha estat detingut pels aconteixements de juliol.

»Quan caigué en Maura, creguerem que ab els lliberals no's trigarien a obrir els Centres docents clausurats. Però aquests lliberals me fan l'efecte d'una ànima vagant per l'espai, sense saber d'ont ve ni ont va.

»S'ha dit que les nostres classes són antireligioses. Y això tampoc es veritat. Perquè hem arribat a fer que combreguin els nois, quan els seus pares ho han demanat. Lo que hi ha, es que oficialment, colectivament, hem volgut que conservessin els Ateneus la seva neutralitat.»

COROMINAS (DON PERE)

«Us dirigiré molt poques paraules perquè tots voldreu sentir els nombrosos oradors que han de parlar després.

Aquest acte me sembla com un espectacle fantàstic, de les mil y una nits, no més que en lloc d'Arabia passa a la Europa Occidental. Dues mil persones estem reunides aquí contra un Govern que dientse lliberal, no permet realisarse una obra de cultura.

»Aquestes entitats que no tenen cap altre objecte que realisar un fi educatiu, fan tot allò que està a la seva mà pera no ferir cap sentiment. En amparar y alabar les institucions d'aquesta naturalesa tots hi haviem coincidit fins ara. Els homes de l'oposició y els governs tant lliberals com conservadors, alguns delegats dels quals han assistit als actes que organisen aquestes Societats. Jo recordo que'l senyor Romero Robledo anà a una festa de l'Ateneu Obrer de Barcelona, elogiant com se mereix la tasca de l'entitat.

»Pera orientar nostra campanya devem saber com ha desaparegut aquest ambient falaguer que envoltava'ls Ateneus y en son lloc se n'ha format un altre. Què ha passat?

»No es precís donarli aire polític determinat, ni tendencia clerical o anticlerical pera consignarho. Cada dia s'han anat desenrotllant més unes institucions que a l'ombra d'un sentiment religiós volen acaparar tota l'ensenyansa. An aquesta terra ha vingut una invasió d'homes que no han sabut respectar les lleis que'ls ha imposat la democracia del seu país. Han aixecat aquí ses cases y han anat als nostres Congressos pedagògics pretenent donarnos llissons d'amor a la patria y a la religió.

»La campanya d'aquesta gent no va sols contra'ls Ateneus si no contra tota la cultura cívica, la que no té com a base primordial el dogma. Els que estimem aquest ideal pedagògic devem contrarrestar aquesta campanya, sense decandiments ni divisions.

»Com no'ns ofendrà, com no'ns revoltarà, que hi hagi qui vulgui servirnos aquesta hostia de la nostra cultura, barrejada, tintejada, ab altres sentiments, que potser no estan en la nostra ànima.»

SENYOR CLAUSOLLES

«Aquest acte que realisem té un doble y beneficiós efecte. Ademés de la protesta que entranya, es l'unió de tots els demés lliberals, unió que's fa precisa davant de l'acomoditat y la coesió dels enemics. Els haguessiu vist en el Congrés, obeint com a bens, el manament de l'únic pastor.

»Demano un aplaudiment pel magisteri públic, per haverse retirat abans de permetre que se li imposi l'intervenció religiosa a l'escola.

«Els que porten aquesta campanya han de demanar l'adhesió de l'Associació de mestres particulars, de la Societat barcelonesa d'Amics de l'Instrucció y de les demés que's diuen culturals. Si la neguen sabrem fins a quint punt defensen la cultura aquestes entitats.»

L'orador acabà ab altres consideracions de caràcter irònic, produint l'hilaritat del públic.

SENYOR LITRAN

«Un home que ha ocupat les alsaries del Poder, tingué l'obcecació de voler matar nostre progrés y nostra llibertat, dirigint per això'ls seus atacs contra la cultura.

»Procurem que de la nostra campanya'n surti l'obertura de les escoles. Permetem que l'Estat les intervingui, que per això es Estat y no hem de negarnos a que sàpigui què ensenyem. Però deixem la religió relegada a la llar, y a la voluntat de les conciencies.

»Ja que l'Estat malgasta tants de diners en Guerra, Marina y altres atencions, deixant desatesa l'instrucció, que deixi al poble al menys dedicar sos estalvis pera l'ensenyansa dels seus fills.»

SENYOR GALÍ

«Us contaré una petita historia del temps que era tinent d'arcalde d'aquest districte.

»Vaig venir algunes vegades a veure'ls examens d'aquesta noitat, quedant admirat de l'hermosa instrucció que espandien. Aquí hi he vist a l'inspector de primera ensenyansa, que ara deuria esser el primer en aquest acte; com hi he vist també al rector de l'Universitat, el savi Rodríguez Mèndez.

»Aquestes classes pera'l seu sosteniment causaven deficits importants, que ls obrers aixugaven ab sos estalvis. Y contra aquests sacrificis generosos han anat els governs que tancaren y ara no permeten obrir les escoles.»

SENYOR ÁVILA

«Me dispensareu si la meva veu no arriba a tots els recons. Preneu la bona voluntat, que sempre he tingut pera aquesta casa y ses similars.

»Hem de defensar el dret d'Associació que's vol enderrocar y que tant costà incorporar a la Constitució, després de l'any 68.

»Darrera d'aquests enemics hi ha un poder amagat, que fa presió, que té influencia y que vol imposar la seva manera d'ensenyar a tots els ciutadans.

»Els temps han cambiat y ara ja no es possible que cap govern tanqui perquè sí les escoles, o expurgui inquisitorialment les obres de text.»

Acabà fent una crida a tots els lliberals pera intervenir y ajudar an aquesta campanya.

SENYOR SANS Y CABRÉ

«No he vingut pera fer cap discurs, sinó pera fer acte de presencia. Jo espero que unintnos tots podrem fer que s'obrin els centres clausurats.»

SENYOR NOGUÉS

Diputat provincial de l'Esquerra.

«Venía com un espectador y no com un orador. Peró ja que m'ho demanen, no tinc cap inconvenient en juntar la meva adhesió an aquest acte.

»En tot lo que sigui combatre la monarquia, perqué deixemnos den Moret y den Maura que no són més que dos instruments, me tindreu al vostre costat, com m'ha teniu en aquesta campanya.

SENYOR MARTÍNEZ GRAS

Tres actes se celebren avui, de molta importancia: la clausura del Congrés, el miting de la Bohemia y aquest. Però aquest es el més important, perqué aquí se tracta de reivindicar la més alta llibertat: la llibertat espiritual, la llibertat del pensament.

»Estan tancades aquestes escoles sense expedients, no més per la voluntat d'un governador nefast. Persisteix el tancament sense cap raó, sense cap justicia, perqué encara hi ha qui pensa y diu que no hi pot haverhi escoles sense una determinada religió.

»No volen escoles neutrals, ni morals. Volen escoles católiques, sotmeses a la Iglesia, en el seu afany d'acapararho tot. Contra la nostra cultura s'ha fet una creuada que han iniciat els bisbes. Nosaltres quasi no hem fet res. Cal dirho pera rectificar en endavant la nostra conducta.»

Acaba proposant una gran manifestació pública, idea que'l públic acull ab aplaudiments.

SENYOR PUIG D'ASPRER

«Fa poc que defensava a un mestre a l'Audiencia, per haver volgut tenir oberta la classe.

»Aquest home, que ab tota mena de medis expandí la cultura, en altre país se l'hauria condecorat y aquí el fiscal li demanava uns quants anys de presiri. Després d'això tot se comprén.

»Les escoles no tenen res que veure ab la crema dels convents. Ara encara en falten més d'escoles, després d'aquella crema, perqué quan hi hagi cultura no se'n cremaran de convents, ni hi haurá convents, per això.

Hem de prescindir de partits y organisacions pera aquesta campanya, ajuntantnos tots en una sola forsa.»

SENYOR BASTARDAS

«Quant lluny estava, fa mitg any, quan com arcalde vaig venir a visitar aquestes classes, de pensar que havia de tornar ara, pera demanar el dret a la vida de les mateixes.

»Si tots tinguessim la garantia de que l'escola pública era suficient, era ben montoda y tolerant y moderna, potser no tindriem que fer escoles pel nostre compte. Peró ara, qué menys podem fer que demanar l'apoi del Govern pera l'obra de cultura que ell no fa? Y ja ho veieu. Se us paga clausurant les ensenyanses, ab pretext d'immorals, d'anar contra la organisació social, ab lo qual se'ns ha calumniat baixament.

»Davant d'aquesta gent que vol barrejar l'instrucció ab la religió, hem de defensar el nostre ideal de l'escola neutra. Es un absurde voler lligar la moral ab una determinada religió.

»A Barcelona hi ha escoles alemanyes y franceses. En ella assisteixen nens protestants, católics, israelites, etc. Y tots aprenen una moral, independent de tota religió, perqué hi ha una pila de principis de moral que són comuns a tots els homes.

»Interessem en aquesta campanya als diputats, als regidors, a la Diputació provincial, a l'opinió pública, perqué la causa es de tothom.

Jo proposo que en la manifestació hi vagin les nostres dones y les nostres filles, pera dir ben enérgicament que volem escoles, per sobre de tot, ont educar racionalment y modernament als nostres infants.»

SENYOR ROSSELL

Es professor d'una escola clausurada a Sant Andreu.

«No són sols les escoles modernes, o racionalistes, o laiques, o neutres, les que s'han tancat. N'hi han de católiques.

»L'escola deu aclarir l'inteligencia, pera que'l cervell, quan estigui desenrotllat, s'aculli a la confessió que més li agradi.

»Concretantnos al fet perqué diuen que

ens han tancat les escoles, ja s'ha dit que no hi tenen cap relació. Cap alumne ha estat acusat, cosa que no obstant hauria pogut esser. Peró s'ha donat el fet de que no succeís.

L'orador explica a continuació algunes de les penalitats que passen els mestres y les que ha passat ell pera treballar per la reobertura de les escoles y preparar la present campanya.

SENYOR SERRACLAR

«L'únic títul que m'ha fet acceptar la presidencia, ha estat l'esser soci d'aquesta casa.

»La tasca de resumir es fácil, com ho es la soma d'elements homogenis. Perqué en aquest moment tots som uns, per tots hem deixat les diferencies a la porta.

»La democracia catalana ha instituit una serie de cases pera esbarjo, cultura y millorament del seu benestar. L'escola es pera nosaltres com el sagrari. Y que dirien els católics si el dia que manessim els tanquessim els sagraris!

»Volem que'ls nostres fills sápiguin lo que s'ha de saber. No volem ensenyanses atees ni disolvents, sinó ensenyanses racionals, conformes ab la moral universal.

»No devem permetre que aquesta obra magnífica que han fet els obrers ab el seu esfors, ab la seva mutua cooperació, ab el seu alt esperit de civisme y d'humanitat, mori a mans d'una minoria que vol imposarse.

»El miting ha complert prou el seu objecte. Com a finalitat del mateix us demano si s'acorda visitar al governador y demanarli que sense perdua de temps s'obrin les escoles clausurades y enviar al president del Consell de ministres y al ministre d'Instrucció, un telegrama demanant lo mateix.»

Un «sí» unánim ressona en tota la sala.

El president dona un crit de Visca la Instrucció! entusiásticament contestat y se acaba el miting.

Eren prop tres quarts d'una.

De Cà la Ciutat

GENT NOVA

Ja tenim nou Ajuntament... La cerimonia de sempre, els incidents de sempre, les paraules de sempre... Té quelcom de rutinari la constitució de l'Ajuntament.

Però'l cronista, fins davant d'aquells fets esperats que no haurien de pertorbarli l'esperit, s'emociona. Y així, el dia de cap d'any va sentirse corprès y emocionat a l'extrènyer efusivament la mà an en Layret, an en Rahola, an en Roca, an en Magriñà, an en Pinilla, an en Giménez... Potser mai havia sentit una tan profonda impresió al trobarse davant d'aquells homes.

Quatre anys consecutius de vèurels casi cada dia, de parlar ab ells amicalment; y ara, tot de sopte, obrirse un parèntesi que'ns separarà qui sab fins quan...

Però, veieu? Tant com ab els nomenats n'hi havia d'altres, ab els que'ns vèiem y ens parlavem y fins ens tractavem com d'amics, y fòra d'uns pocs, tots aquests altres hauran passat per Casa la Ciutat sense deixar rastre ni en el cor ni en la memoria del cronista. Potser d'aquí uns anys, el nom d'un d'ells tornarà a sonar per qualsevol motiu, y, fent un esfors pera recordarlo, haurà de dir en Jesús Aublen vestits de més rutinarisme, hi ha el conegués d'alguña cosa...»

Sí, sí. Fins en els moments que semblen vestits de més rutinarisme, hi ha quelcom que fa vibrar els esperits atents. Una encaixada de mà, més forta que mai, donada per en Layret, tot apoiant son cos de jove en la crossa amiga, fa remoure'l cor...

Y després l'entrada aparatosa dels nous administradors, sota les voltes històriques esplèndidament enllumenades que vibraven per la remor dels ciutadans aplegats dessota d'elles... També es igual, també es igual que sempre... Però, veieu? com sempre també, y de segur més que sempre, es solemnial y té totes les grandeses de les coses solemnes... Les cares desconegudes, moltes voltes indexifrables, se us apareixen aleshores totes de sobte. No pareu de preguntar: Qui es aquell?... y aquell?... y aquell altre?... — Solament en son pas pel Saló, voldrieu conèixels a tots, voldrieu que aquelles cares, rialleres, també casi sempre, no us amaguessin res darrera d'aquella lleugera rialla.

Y així, que quan d'entre tots els que entren, veieu la figura d'un amic, el cor us dona un salt. Tan forta com pels que se'n van, es l'impresió pels amics que entren. Però no dura tant aquesta: fa l'efecte de esser cinematogràfica. No hi ha temps de gravarla ab forsa en l'esperit.

En Lluhí... en Corominas... en Rius... en Ferrer... en Serraclara... en Vallès... en Marial... Tots, tots els coneguts. La coneixensa solament d'aquests us paga de l'impresió rebuda per la desconeixensa de tots els altres. En aquell moment, interrompent l'entrada, voldrieu encaixar fortament ab tots els coneguts. Extrènyer en vostres brassos an aquell, el nom del qual vareu triar pera, tremolosament, dipositarlo a l'urna. Perquè aquell home, avui tot enfracat, es el vostre representant, es vosaltres mateixos assegut a les cadires edilicies. Aquell que teniu davant vostre y que emocionat encaixa ab l'arcalde, en aquell mateix que en els mitings y actes de propaganda del vostre ideal polític, us entusiasmava, us feia saltar del seient sols pel poder de la seva màgica paraula... La compreneu, amics, la forta impresió que reb el cronista, ciutadà y polític abans que res, quan veu entrar a sos propris amics sota les voltes de l'històric Saló de Cent?...

Y venen els discursos. Parla l'un, parla l'altre; y les seves paraules no us diuen res. No parlen pera vosaltres aquells homes. Però després s'aixeca l'amic, el «vostre», aquell a qui estimeu com a un pare espiritual y al qui heu donat tota la vostre confiansa. Les seves paraules van caient en vostre esperit com a pluja benefida. La vostra ànima se sent alegrada de les paraules que's pronuncien. Y aleshores, orgullós, alseu la vista y mireu al vostre entorn, buscant ab la mirada l'adhesió a la vostra alegria, dels companys, dels que us volten, dels que seuen en els bancs... Y quan trobeu una cara que demostra interès per lo que diu el vostre amic, us sentiu commogut per un goig inefable.

Jo, humil reporter de les coses municipals, he considerat el triomf den Lluhí com un triomf propri. Perquè aquest cronista, que no està per les coses simplistes, sinó que creu que dins del Consistori hi han d'entrar, vivificadors, els aires de la política, també creu que un reporter té de tenir dintre seu un quelcom que'l fassi sentir, y estimar y odiar, com tenen els altres homes.

Quina impresió causaren de serenitat, d'austeritat, d'honradesa, les paraules del nostre «leader»! De tots els pronunciats, els seus mots foren els més justos, els més clars, els més bells, els més hàbils. Quan tothom, en alta veu, proclamava'l triomf den Lluhí, el cronista, orgullosament, deia pels seus dintres:—Aquest es el «nostre»!

JESUS AUBA

Les desgracies de la guerra

Es evident y axiomàtic que l'home que a Barcelona procura viure de la recerca de la Bellesa, «això» que correntment s'anomena «artista», es un ciutadà tan ric de ideal com pobre de pessetes, y que'l bon burgés, atrafegat durant moltes hores diaries en sos càlculs aurífics, es un altre ciutadà, comunment tan pobre d'ideals com ric de pessetes.

Es axiomàtic y evident que aquests dos elements, espiritual y material, són essencials a la vida normal de la ciutat, y que, per tant, es necessari que l'home d'ideal, mancat dels medis de vida indispensables, proporcioni part d'aquell seu capital de bellesa a l'home que n'es menesterós, a cambi d'una part del capital extrínsec que aqueix posseeix; així l'un y l'altre, en plena y plascèvola possessió de les nobles facultats digestives y emotives arribaran a estar en condició de crear les fortes generacions qui defensaran y enrobustiran el nostre poble.

Ningú ha dubtat mai, y els artistes menys que ningú, d'una altra veritat: la de que aquesta forsa es més gran quant més inherent es l'idea de Bellesa a la de la vida cotidiana y que tal inherencia es més efectiva y potenta quant més retribuida es la tasca de l'artista. Tan gran es aquest convenciment de la gent sensata, y especialment dels artistes, que aquests, fentsen ressò, desde cap d'any a Sant Silvestre, no paren de vociferar y de gesticular iradament ab llurs brassos descarnats, pera evidenciar la justa protesta contra l'indiferencia de la plutocracia per llurs estómags. Jo no he sentit en lloc del món un clamor tan apocalíptic, una cridoria tan esfereidora com la dels nostres pintors de Barcelona contra'l burgès que no vol creure de cap de les maneres en l'efectivitat d'aquelles filosofies sobre la Bellesa. Y en veritat, que la raó es dels pobres artistes: els uns arrebassats per la tisi, els altres per la apoplegia, artistes y comerciants, poetes y fabricants, per la tossuderia de resistirse an aquella santa compenetració, tots ells han de deixar a la flor de la edat, la Perla del Mediterrani per l'existencia monòtona del Stix, sense que l'obra econòmica o artística pugui madurar, ab greu perill pera la creixensa de la Ciutat.

Deu esser per totes aquestes causes que la nostra primera entitat artística ha tingut la gran pensada salvadora de demanar als artistes de tota Espanya, no més, la cessió no retribuida, d'una de llurs obres pera una rifa benèfica a vint cèntims el número.

Y allí hi han acudit solícits els senyors: Casas, ab un bust de dòna molt fi de color; Beruete, ab un exquisid paisatge de Toledo, un xic mal interpretat de primer terme; Gili y Roig, ab un paisatge gris de dia núvol, més ben entonat de lo a que ens té avesats ab les seves notes assoleiades; Fuster, ab un pastell remarcable pel color; Raurich, Rusiñol y Nonell ab obres inferiors a les que solen exposar; Borràs Abella, ab un assumpte vulgaríssim molt ben pintat; Simonet, ab una nota de Venecia bonica d'ombres y falsa de llums, y molts altres pintors ab modests assaigs o rebutjos de taller; en conjunt, l'Exposició no es prou interessant pera que'ls nostres rics hi llensin els diners, y no es aventurat pronosticar un fracàs econòmic als pobres reservistes, a favor dels que's fa la susdita rifa, si la Junta del «Círculo Artístico» no's decideix a rebaixar el preu dels billets.

Nosaltres creiem que'l «Círculo Artístico» ha sofert una grossa equivocació en l'organisació d'aquesta Exposició, doncs els seus associats, que deurien esser els primers beneficiats de tots els actes de la entitat, comensen per perdre l'import de la llur obra y acaben per perdre'l crèdit per exhibir obres inferiors al llur talent y per vèndreles a un preu irrisori, que referma al bescantat burgès en el seu criteri despectiu pera «totes aquestes falornies dels artistes». Y també creiem que l'artista no deu mai oferir el seu treball no ja gratuitament, com en l'actual cas vergonyós, sinó ni a un preu baix que pugui perjudicar a un company, doncs en un país en que l'art es considerat com a superfluitat y com a inutilitat la solidaritat dels artistes, bons y dolents, deu estar sempre enfront de la solidaritat poderosa dels indiferents, o altrament no hi ha pera què abominar tant de l'estulticia de la burgesia.

J. S.

Informació política

Per l'amnistia

L'Ajuntament del Vendrell, ha acordat, per unanimitat, demanar als Poders públics una àmplia amnistia pera'ls presos condemnats pels successos de juliol.

San Sadurní de Noia

El resultat de la votació de càrregs pera formar el nou Ajuntament, es el següent:

Arcalde, don Modest Casanovas, lliberal.

Primer tinent, don Antoni Gana, republicà.

Segon tinent, don Josep Montserrat, republicá.

Tots per majoria absoluta de vots.

Capellades

El nou Ajuntament d'aquesta vila ha quedat constituit en la forma següent:

Don Joan Artigas, arcalde, autonomista.

Don Josep Roig, primer tinent, regionalista.

Don Amador Romaní, segon tinent, independent.

Don Francesc Forn, síndic, regionalista.

Don Joan Rius, suplent, regionalista.
Don Melitó Castellví, republicà.
Don Josep Esplugues, regionalista.
Don Jaume Marra, regionalista.
Don Pau Alemany, tradicionalista.
Don Pau Vic, republicà.

Per la llibertat dels presos

EL MITING DE LA BOHEMIA MODERNISTA

El vastíssim local de la Bohemia Modernista se vegé envait pel públic desde abans de les dèu del matí. An aquesta hora era nombrosíssima la concorrencia. Pera que hi hagués més cabuda se tregueren les cadires del mitg de la gran sala. Així y tot, el local resultà insuficient pera encabirshi tota aquella gentada, formada per obrers en sa gran majoria. Quan el miting comensá no hi havia ni un sol lloc buid en el públic. Entre aquest s'hi veien barrejats elements de totes els tendencies lliberals de la ciutat de Barcelona. A l'entorn de la sala penjaven uns cartellets que deien «Solidaritat pels presos pels successos de juliol».

Al carrer, enfront del local, hi havia estacionats grupus, que s'anaven engroixint a mesura que l'hora avensava y s'anava fent impossible l'accés a la sala ont se celebrava'l miting. Per entre'ls grupus y a les portes de la Bohemia se venia'l fescicle del conegut socialista en Josep Comaposada sobre la revolta de juliol. L'autoritat no feia gran ostentació de forses, reduintse aquestes a unes quantes parelles de peu y de cavall que hi havia distribuides pel carrer de Casanova y per la ronda de Sant Antoni.

Després d'ocupar el lloc presidencial del miting els individus de la comissió organisadora de la campanya, el president que ho era l'obrer tipògraf senyor Bueso, donà l'acte per comensat, pronunciant concises paraules. Seguidament se procedí a la lectura d'adhesions, pel company Avila, que actuava de secretari; entre les rebudes hi figuraven les del nostre eminent colaborador don Grabiel Alomar, les dels senyors Layret, Miró y Trepat, y de més d'un centenar d'entitats. El mateix secretari va donar lectura a unes quartilles de l'Anselm Lorenzo.

Tot seguit comensaren els discursos. El representant de les Societats obreres de Vilanova, Santiago Punies, va combatre enèrgicament al Govern per la seva actitut indiferent davant de les reiterades excitacions de l'opinió que demana l'amnistia o la llibertat de qualsevol manera dels processats pels successos de juliol.

Va acabar dedicant un paragraf á lá llibertat de la prempsa y a l'Escola Moderna.

El company Enric Ferrer, en representació dels carreters de Barcelona, va demanar un aplaudiment pera les families dels presos, que ocupaven les llotgeres, pera atenuarloshi el seu dolor (ovació delirant) y digué que es precís que sense perdua de temps se concedeixi una amnistia que posi fi a les injusticies comeses avui ab la complicitat dels lliberals.

El secretari general de Solidaritat Obrera, Josep Roman, va comensar desmentint els rumors propalats de vaga general pera avui y els qalificà de maneigs de la burgesia pera desprestigiar la campanya y a l'organisació societaria.

Digué que es un dever d'humanitat anar en socor dels presos y condemnats y treure de les presons a tants ignocents víctimes de l'odi dels reaccionaris y acabá desmentint novament ab gran energia tot lo que's ve dient de determinades actituts del proletariat.

El company Ferran Pintado, en nom dels obrers de Saragossa, en enérgiques paraules atacá als conservadors y apercibí an en Moret a complir els compromisos que va contraure al pujar al poder.

Va parlar a continuació el company Josep Negre en nom dels presos llibertats. Va dir que en Maura va haver d'esser llensat per perjudicial an aquells que tenien particular empeny en conservarlo en el poder. Posá de relleu la gran importancia de la protesta internacional contra la reacció espanyola y digué que ja es hora de que'ls obrers se convencin de que la seva emancipació la conseguiran ab el seu propri esfors.

Va relatar, com a llibertat, alguna de les escenes ocorregudes a la Model y se feu ressó d'un rumor greu corregut sobre certes coses que's suposa ocorregudes a la presó de Berga. Va acabar demanant que's treballi ab fermesa per la llibertat dels presos.

El propagandista socialista company Comaposada pronunciá un discurs de tons enérgics, exposant les raons per les quals se fa la campanya y la justicia de la mateixa.

Va posar de relleu el company Comaposada el gran respecte dels revolucionaris de juliol al a personalitat humana, malgrat lo qual, digué, la reacció den Maura fou brutal com cap l'hagués vista.

Va excitar en Comaposada a tots els elements obrers y lliberals de nostre país a que contribueixin a la tasca de cambiar en sos fonaments l'Espanya actual, y acabá dient que la llibertat dels presos sols se conseguirá si el poble sab perseverar en la campanya comensada.

Al dir el president: — En Pere Corominas té la paraula, — ressona un fort aplaudiment y se produeix un moviment de espectació.

En Corominas parla ab tò serè y concís. Se veu bé que l'orador no va a ferse aplaudir ab efectes oratoris, sinó a donar a la campanya pro-presos un sólid fonament de justicia.

«Permeteume — comensà dient — que saludi a la comissió «Pro-presos», an aquests homes de cor que en els dies que varen seguir a la darrera setmana de juliol tingueren el valor y l'abnegació de treballar en l'obra de misericordia de visitar y socórrer als presos y de demanar la seva llibertat.

»Tractantse d'una obra de justicia y de solidaritat humana no es possible que sigui patrimoni d'un sol partit, sinó que es precís que tot el poble hi cooperi. Y si es tot el poble, si són totes les classes socials les representades en aquests actes, tingueuho entès, jamai un partit polític podrà ofegar l'explossió d'un sentiment popular.

»Quan se va plantejar aquesta campanya de justicia, els homes del meu partit, als quals vaig consultar, me varen dir: «Tú, »que ets un home de cor abans que polí»tic, no deus faltar als actes que's realisen, »no com a polític, està clar!, sinó com a »home de cor.»

»He vist més d'una vegada que un polític s'excedeix assistint an aquests actes. Doncs bé, jo us dic que'ls homes poden fracassar com a polítics, però si han tingut la ventura de concórrer an actes com aquest, d'ells, com a homes, res podrà dirsen. (Ovació).

»Aquesta campanya no n'hi ha prou ab que sigui sentida pel poble. Els sentiments humanitaris no serien prou pera fonamentarla y, sobre tot, pera ferla triomfar. Ha de tenir un fonament jurídic, un fonament de dret. Y aquest sentiment de dret, cambia ab les edats. Per això quan un pare, en un fet famós en l'historia, va engegar un punyal pera assassinar al seu propri fill, la concienca del seu poble no va condemnar aquell acte, que avui el reprovariem tots. Els sentiments socials eren aleshores molt diferents dels d'avui.

Les pertorbacions que de quan en quan sofreix la societat, donen lloc a actes que deixen d'esser delictes quan la mateixa societat deixa de reprovarlos. Convertir l'acció de la llei en delicte, sols pot esser obra d'un insensat. Això haureu vist que va ocórrer ab el càstig dels fets de juliol, que va pendre proporcions injustes y inhumanes perquè així convenia an aquells que volien que'l dolor de la repressió fos més intens encara pera la ciutat.

»Aquest «refinament» en la repressió havia d'ocasionar un pànic social tan terrible que havia de revoltar a tota concienca humana. Per això, malgrat dirse que la guerra havia acabat, li varen dir a Barcelona: «Tu portaràs la pena fins allí ont »plagui a la «nostra» justicia.»

»Quan se va consumar el primer acte de repressió, ni una sola veu de protesta s'aixecà en la ciutat. Per això es inútil que perdem el temps acusantnos els uns als altres. Però aquell sentiment amagat de reprovació ha anat creixent, y avui som milers els que demanem la llibertat dels presos y serem cada dia més.

»Quan dels presos se tracta, no hem de tenir altre sentiment que'l d'amor a la justicia, cridant a totes les portes pera que'ns ajudin, mes anant sempre endavant per un mateix camí els d'un costat y l'altre, segurs de que'l dia següent el nou Sol, al sortir, ens trobarà més enllà.»

Una ovació delirant, aixordadora, coroná les darreres paraules del magnífic discurs del nostre estimat director.

El regidor lerrouxista, senyor Santamaria, fou rebut pels seus correligionaris ab una salva d'aplaudiments. Ab veu cridaire y ab gestes una mica descompostos, oferí el concurs del partit radical pera aquesta campanya y pera totes les campanyes de justicia. Lloà als obrers catalans, dels quals digué que eren la vanguardia del proletariat espanyol.

Seguidament parlà l'obrer Omedes, qui feu constar que parlava com a àcrata. Aludí als oradors que havien parlat precedentment y digué: «Si jo'm posés a recordar coses...» Com que l'orador apuntava contra'l regidor Santamaria, els lerrouxistes que assistien al miting s'indignaren y interromperen a l'orador. Insistí aquest en voler parlar y els lerrouxistes s'hi oposaren, lo qual donà motiu a una regular confusió y a discussions entre'l públic. L'Omedes, que mantenia'l seu dret a parlar, aixecà la veu y preguntà:

—Voleu o no voleu que parli?

—No!... Sí!... — cridaren alhora centes veus.

El company Omedes se decidí a no continuar y s'assegué, ab lo qual l'ordre que dà restablert.

Resumí'ls parlaments el company Bueso, el qual donà lectura a la següent conclusió de l'acte, la qual serà enviada a totes les Societats pera que la segellin y la firmin y portarla com a missatge al Govern civil el diumenge, dia 26 del que som, en manifestació pública.

Heusaquí la conclusió:

«El poble lliberal de Barcelona, reunit en grandiós miting a la Bohemia Modernista, acorda protestar contra'l Govern per retenir a les presons molts centenars de treballadors per suposarlos complicats en els successos de juliol darrer, y manifesta son decidit propósit d'empendre una enérgica y persistent campanya de protesta portada a terme per tota l'opinió lliberal, ab la ferma resolució de conseguir en un terme brevíssim la llibertat de tants ignocents, que, víctimes de la brutal repressió maurista, continúen sofrint en les presons espanyoles el crudel martiri a que no ha sapigut ni volgut posar fi el Govern lliberal.»

—S'aprova? — preguntá en Bueso.

—Sí sí! — contestaren milers de veus y se doná per acabat l'acte, sortint ordenadament encara que ab molta pausa, l'immensa gentada, que comentava ab viva satisfacció els discursos pronunciats.

A les safates posades a les portes del local s'hi recullí una important quantitat de metálic pera'ls que encara resten presos a conseqüencia dels fets de la setmana trágica.

CARTA DEN PAU IGLESIAS

Tard pera poder esser llegida en el miting, com estava destinada, se rebé la següent carta del «leader» dels socialistes espanyols:

«Ciudadanos: de todo corazón me asocio al acto que celebráis; de todo corazón seguiré reclamando al Gobierno, en nombre de la Unión General de Trabajadores y del partido Socialista Obrero, la libertad de cuantos, por consecuencia de las protestas contra la guerra del Rif, pueblan las cárceles y se hallan bajo el peso de una condena; de todo corazón, en fin, estaré al lado de todos los que pidan una ámplia amnistía.

»El actual Gobierno está obligado á reparar, en lo que son reparables, las grandes infamias y los enormes crímenes cometidos por el que presidió el odioso y odiado Maura. Si no lo hace, si se resiste á ello, la acción resuelta y perseverante del proletariado le impondrá esa reparación.

»Lo menos que exige la Justicia, lo menos que demanda la Humanidad es que cuando se hallan libres los culpables de las desdichas acaecidas á nuestro país el verano último y del tremendo bochorno que han hecho pasar á esta nación ante los pueblos progresivos, no estén encarcelados ni sujetos á responsabilidad alguna los que se alzaron contra ellos.

¡A trabajar, pues, porque la solidaridad de todos los explotados, la acción común de los oprimidos arranque de cárceles y presidios á los que se encuentran en ellos por culpa de otros!—Pablo Iglesias.»

LO RECAUDAT

La Comissió Pro-presos ens diu que lo recaudat ahir al matí en el miting de la Bohemia Modernista arribá a 379'20 pessetes.

Els gastos del miting importaren 142'25 pessetes. El sobrant que, per conseguent, fou de 237'03 pessetes, ingressará a la suscripció general.

EPÍLEG

El miting de la «Bohemia Modernista» assolí, innegablement, un éxit gros. Tant per l'extraordinaria gentada que hi acudí com pels sentiments que s'hi manifestaren, l'acte tingué gran importancia y gran trascendencia. Allí quedá plenament demostrat que'l nostre poble, y la massa obrera sobre tot, vol y anhela la prompta lliberació dels que encara gemeguen en l'ombra dolorosa de les presons catalanes per efecte de la repressió ab que respongué'l Govern maurista a la revolta de juliol.

L'incident que's produí durant el discurs del company Omedes no sigué molt important. L'orador volia aludir al regidor lerrouxista senyor Santamaria, retreientli la proposició que presentá a l'Ajuntament demanant que's felicités al general Marina y a les tropes espanyoles del Rif. Nosaltres no aprovem pas l'equívoca actitut del senyor Santamaria, ni la de molts altres correligionaris seus, en aquesta qüestió. Peró ens hauria semblat millor que'l senyor Omedes hagués esperat una ocasió més oportuna pera retréureli. Els presos, en favor dels quals se fa la campanya, no hi guanyen res ab aquests incidents.

L'impressió general que del miting de ahir treguérem, es que es formidable la corrent d'opinió a favor de la llibertat dels presos. Si la campanya no's descarrila, cosa que no esperem, el Govern lliberal se veurá obligat a escoltar el clam del poble.

Revista mondial

ACCIDENTS ALS CARRERS DE LONDRES

Se queixen alguns barcelonins de l'atapaida circulació que's nota pels nostres carrers. Els fills de Barcelona que tenen més d'una cinquantena d'anys, no poden acostumarse, efectivament, a que les vies estiguin invadides de veícols de tota mena, obstruint la circulació y obligant als vianants a una vigilancia per demés molestosa.

Doncs aquesta circulació rodada no es res comparada ab la de París, ont en alguns llocs concorreguts el pas constitueix un veritable problema.

Y encara ho es menys en relació ab Londres. A la gran urb anglesa sí que sembla que comensen a tenir raó de queixarse els pobres mortals que han de ferse portar per llurs peus, per manca de automóbil, cotxe o qualsevol altra mena de veícols. De janer a setembre darrer se registraren a Londres un total de 25,844 accidents en la via pública, lo qual dona per cada dia un terme mitg de 95.

PERA'LS CERCADORS DE DOTS

Una nova interessant pera'ls nobles tronats de les velles nacions europees, que van a pescar dots a la terra ianqui. Se voi establir una contribució grossa, pera evitar que'ls grans capitals emigrin. Aquesta contribució será doble, es dir, se pagará per dos conceptes. La pagará el nuvi y la pagará també'l sogre, «ad valorem», quan el dot sigui superior a 500,000 francs.

Es de suposar per això, que'ls proprietaris d'un títul nobiliari, malgrat els entrebancs que volen posar a l'evasió de capitals ianquis els proteccionistes nordamericans, no's pararan en son desitg de emmaridarse ab una multimilionaria de l'altra banda de la mar.

LES MILIONARIES Y LES VAGUES

L'esperit democrátic, fins ab els seus ribets de socialisme, está molt de moda actualment en Nordamérica.

Fa cosa d'un mes se declararen en vaga les modistes de bruses. Cregueren poc els jornals, que aquí no cobra segurament cap treballadora, ja que són aproximadament d'uns quaranta francs setmanals. Les modistetes novaiorkines trobaren magnífics els primers dies de festa. Els passaren en balls y en sortides al camp. Peró quan les reserves s'acabaren, que fou molt aviat, hagueren de capitular. Estaven a punt de tornar als tallers, quan un socors inesperat vingué a donárleshi elements pera continuar la vaga.

La filla del conegut multimilionari ianqui Mr. Pierpont Morgan, miss Annie se interessá per ses germanes menys favorescudes per la fortuna. Les ajudá ab consells y ab el seu apoi y ab una cosa més positiva, ab diners.

Aquest fet tingué imitadors. Foren moltes les hereves riques que socorregueren pecuniariament a les modistetes.

Gracies a la generositat de les riques ianquis, la vaga continuá. Miss Annie Morgan ha devingut presidenta del Sindicat de les vaguistes.

Els amos han vist la seva causa perduda y pera no rendirse han decretat l'abolició de les bruses pera senyora. Peró les milionaries, decidides a no abandonar la causa de les proletaries, no acceptaren el decret dels industrials y segueixen demanant bruses.

Ab lo qual la vaga ha tornat a revisc olarse. Heusaquí perqué a la Quinta avinguda, barri dels milionaris, ha tingut lloc una imposant manifestació, donantse grans crits de hurres a miss Morgan y a les demés generoses protectores.

Congrés de Primera Ensenyansa

SESSIÓ DE CLAUSURA

En el mateix lloc ont se celebrá l'inaugural, el saló central del Palau de Belles Arts, va tenir lloc ahir al matí, la sessió de clausura d'aquesta assamblea que ha estat més pródiga en incidents que feconda en resultats.

Malgrat estar anunciat pera les déu, el acte no va comensar fins a un quart de dotze.

A l'estrada presidencial y als costats del vispresident de la Comissió executiva, don Emili Asencio (el president, don Pere G. Maristany, no s'ha acostat ni una sola vegada al Congrés), hi prengueren seient els senyors Pla y Deniel (don Enric), Mundi, Parellada, Trias, diverses dames, els individus de les taules de les quatre seccions del Congrés, la majoria dels ponents y els representants de diverses entitats, de carácter reaccionari quasi totes.

L'única autoritat o corporació popular representada, fou el bisbe de la diócesi, doctor Laguarda, en la persona de mossèn Pla y Deniel. Cosa aquesta ben natural y llógica, donat el carácter que prengué'l Congrés.

La concorrencia fou escassa: potser no arribarien a un centenar y mitg de persones les presents. Y novament dues o tres rengleres de cadires, ocupades per clergues y germans del pitet, donaven a l'acte un aspecte de concili.

La Banda municipal, cedida per l'Ajuntament republicà de Barcelona, sempre cortès, tocà una marxa, y la sessió comensà.

Res de proposicions generals, com es de consuetut al tancarse aquesta mena d'assamblees. Segons sembla, els elements liberals volien presentarne una, demanant la reobertura de les escoles tancades y els reaccionaris, també, d'altres ben conformes ab el seu esperit d'intolerancia, y pera evitar noves desencions y nous aldarulls, se suprimí el torn acostumat de proposicions generals.

Oberta, doncs, la sessió, el secretari de la Comissió executiva, senyor Sancho, va donar lectura a l'acta de la sessió inaugural, que fou aprovada sense discussió.

Després el catolicíssim senyor don Josep Parellada, vis-president de la taula de la secció primera del Congrés, la qual presidí quasi tots els dies, va donar compte de la tasca efectuada per dita secció mostrantse satisfet de la pau y tranquilitat que regná en aquesta, durant les seves reunions. Tot això ho manifestá el senyor don Josep Parellada en un discurset tant sobrer de paraules com buid de conceptes.

El secretari de la mateixa secció va donar compte, a continuació, de les esmenes acceptades per dita secció, als temes discutits en la mateixa, les quals, junt ab les conclusions dels ponents, seran passades, un cop tancada l'assamblea, a votació, per escrit, dels congressistes.

Tot seguit, el president de la secció segona, don Joan de D. Trias y Giró, y el secretari de la mateix secció, varen explicar la tasca d'aquesta, en la mateixa forma que'ls representants de la primera, y donya Dolors Cortés, vispresidenta de la secció tercera (el president electe d'aquesta, don Rafel Rodríguez Méndez, tampoc s'acostá al Congrés) y la secretaria, senyoreta Turnó, feren lo mateix respecte als temes y esmenes discutides en la seva secció corresponent.

Y per fi, el president de la secció quarta, don Joan Bardina, després de relatar, ab forma parescuda, els debats desenrotllats en la secció per ell presidida, se va extendre en consideracions sobre la tasca general del Congrés, manifestant que preferia lo ocorregut que no pas el formulisme y mansuetut acostumats en aitals assamblees y congressos. Y expressá el senyor Bardina la seva convicció de que en un altre Congrés que's celebrés, malgrat fos ben aviat, ja no succeiria lo ocorregut en el finit ahir, perqué'ls ánims estarien ja asserenats. Per tot lo qual, al dir del senyor Bardina, el I Congrés Nacional de Primera Ensenyansa, no se pot dir que hagi estat un fracás. (Malgrat això ahir no s'anunciá pas la celebració del II).

Acabada la narració de les tasques realisades per les seccions del Congrés, mossén Pla y Deniel, colaborador del «Brusi» y germá de l'exregidor «leader» de la campanya dels ultramontans contra'l Pressupost de Cultura, va pronunciar en la representació que hem dit o tentava, un beatífic discurs-sermó en el qual manifestá que l'Iglesia se preocupava vivament de l'ensenyansa, essent partidaria de la instrucció integral, y no pot esser integral, segons va dir el senyor Pla y Deniel, si no s'educa als nois en el sentiment religiós y principalment, més ben dit, exclusivament, en el catòlic. Per tot lo qual va dir el senyor Pla y Deniel, que'l pastor d'aquesta diócesi havia vist ab gran «benevolencia» la celebració de l'assamblea finida ahir. Es molt natural...

Després del discurs de mossén Pla y Deniel (Quin just aparellament el d'aquestes paraules: Mossén Pla y Deniel!...), no n'hi va haver cap més, puig no constituiren discurs les quatre paraules pronunciades pel senyor Asencio, pera donar per acabades la sessió y l'assamblea.

Així, doncs, les paraules de mossén Pla y Deniel foren, alhora que consagració del carácter del Congrés, com una benedicció de conpressistes, que pel seu sectarisme, foren causa primordial del fracás innegable del I Congrés Espanyol de Primera Ensenyansa.

DARRERS ACTES

En sortint de Belles Arts diversos congressistes se dirigiren al Tibidabo, ont hi donaran un ápat íntim en honor dels ponents dels temes, alguns dels quals no hi assistiren.

Al vespre, en el Palau de la Música Catalana, l'Orfeó Catalá doná un concert en honor dels congressistes. Fou una brillant festa, havent estat l'Orfeó molt aplaudit, sobre tot en les cansons catalanes que interpretá.

L'Assamblea dels mestres

DARRERA REUNIÓ

També'ls mestres públics, que haventse separat del Congrés, s'havien vingut reunint aquests dies en l'anfiteatre de l'antiga Facultat de Medecina, ont avui hi ha instalada l'Escola Normal de Mestres, celebraren, ahir al matí, la seva darrera reunió.

Va presidir aquesta, com cada dia, don Pere Loperena y comensá donant el senyor Pastor, una interessant conferencia sobre l'educació dels sords-muts.

Tot seguit, donya Matilde García del Real, inspectora de les Escoles municipals de Madrid, va explicar el tema que havia de desenrotllar en el Congrés de primera ensenyansa, sobre «Obres circum-escolars». Fou la disertació de la senyora del Real, veritablement notable, ab vistes a tot lo modern. Pera resumirla, creiem millor transcriure les conclusions que havia presentat a dit Congrés la senyora del Real, puig elles enclouen tot lo que digué ahir la disertant en l'assamblea dels mestres. Heuseles aquí:

«La Escuela actual, tan deficiente aún, tiene sin embargo algunas notas características que la distinguen de la Escuela del pasado. Atiende más al desarrollo armónico de todas las fuerzas y facultades del hombre; no es ya meramente intelectualista.

Se preocupa de los dolores y necesidades del niño y procura remediarlos: es compasiva y filantrópica. Está menos aislada del mundo que la rodea: es más social que sus antecesoras.

La nueva Escuela coge al niño del regazo de la madre (ó del arroyo), le educa, le instruye, le baña le alimenta, cura sus dolencias, le divierte y, por último, le hace viajar, ver otros horizontes, vivir en una vida infinitamente superior, moral y materialmente, á la que se vive en su humilde hogar ó en su miserable tugurio.

La Cantina que da al niño alimentos sanos y nutritivos; la Caja de Ahorros y la Mutualidad escolar, que le acostumbran á la economía y la previsión, las excursiones y viajes que le deleitan; las Colonias que le hacen conocer y amar la Naturaleza y le devuelven la salud perdida; los Sanatorios marítimos y de altura, que, oxigenando su sangre y fortaleciendo sus pulmones, son el medio eficaz de precaver y curar ese terrible azote que amenaza á todos: «la tuberculosis», las escuelas de bosque y tantas simpáticas instituciones como nacen en torno de la escuela primaria, son pruebas vivientes del nuevo rumbo que la Pedagogía ha tomado en los últimos años y del espíritu humanitario que hoy la informa.

Y esto no es más que el prólogo de lo que el porvenir nos reserva. En estos momentos todo hace creer que se prepara una hermosa escuela, á un tiempo más íntima y más universal, más maternal y más humana, taller en que han de modelarse nuevas generaciones, más robustas é inteligentes, más artistas, más morales y más deliciosas que la nuestra.

2.ª Los tristes salones y edificios ac-

...tuales, verdaderas prisiones en que pierde el niño su salud, su alegría, sus energías físicas y morales, serán pronto sustituídos por Jardines infantiles, por Escuelas al aire libre, por campos escolares, por granjas agrícolas destinadas á los niños, en las cuales disfruten éstos todas las ventajas y comodidades que en sus casas tienen los niños ricos, unidas á las que proporciona la vida en medio de los campos.

3.ª Las obras circum-escolares no deben limitarse á las hoy existentes, casi todas relacionadas con la vida material por ser los cuidados físicos los primeros que se precisan.

En torno de la Escuela deben formarse sociedades para el cultivo del bien, para todos los fines nobles y elevados á que el hombre debe dirigir su actividad. Sociedades de juegos físicos como las hay ya en Inglaterra, prefiriendo, siempre que sea posible, los nacionales á los extranjeros; orfeones; bibliotecas circulantes para los alumnos y sus familias, y asociaciones de antiguos alumnos, con fines no sólo recreativos, sino sociales, filantrópicos y educadores, á semejanza de las organizadas en muchos de los Liceos y Colegios de Francia y en la Institución Libre de Enseñanza de Madrid.

4.ª La escuela española no está tan atrasada que no conozca y no haya adoptado ya algunas de éstas útiles instituciones. El Museo Pedagógico en Barcelona, Bilbao, Zaragoza, Oviedo, Vigo y otras poblaciones envían también colonias al mar y á la montaña. Madrid, Alicante, Barcelona y Astorga poseen Cantinas escolares. Gracias á la caridad del doctor Tolosa Latour, tenemos un Sanatorio marítimo en Chipiona; las excursiones escolares son precepto legal desde hace algunos años; hay varias escuelas que tienen bibliotecas circulantes, y poblaciones como Bilbao que poseen un hermoso orfeón escolar. Pero esto no basta: hay que perfeccionnar y ampliar estas fundaciones, haciéndolas accesibles no sólo á todos los niños del pueblo, sino á los de la clase media modesta más desgraciados y más necesitados aún que aquéllos. Y para esto, para que todos los niños puedan disfrutar de estos beneficios, hay que reformar esas instituciones, haciéndolas perder su carácter benéfico, que humilla á muchos, y convirtiéndolas de obras de caridad en obras de justicia. Un padre digno, á menos de hallarse en la indigencia, no acepta para sus hijos una limosna, pero se apresura á hacerlos disfrutar de un derecho. El niño, por su inocencia, por su pequeñez y debilidad que le impide atender á sus propias necesidades, por encerrar en sí el porvenir de las naciones y de la Humanidad, tiene derecho al alimento, al abrigo, á los cuidados más exquisitos, físicos y morales; tiene derecho al cariño, al juego; á que se respete su inocencia; tiene también derecho á que se respete su dignidad; por eso estos bienes no pueden dársele humillándole. Que ningún niño se acueste ninguna noche con hambre, con frío, con envidia de otros niños más afortunados.

La nueva escuela como una madre rica y amante, debe dar todo al niño, pero antes que nada debe darle el sentimiento de la dignidad y del propio respeto.

5.ª Para realizar lo anteriormente expuesto, estas instituciones deben dejar de ser circum-escolares y penetrar resueltamente en la escuela, convirtiéndola en ese asilo de paz y de dicha, de salud y cultura que han preparado y deseado para el niño todos los pedagogos filántropos de la edad moderna. Comenio, Rousseau y Pestalozzi, Fœbel y Montenud; D.ª Concepción Arenal y el Conde de Tolstoi, Mme. Kergomard y el bondadoso y venerable D. Andrés Manjou nos han señalado el camino que debemos seguir con ánimo sereno, sin desmayos ni vacilaciones de ninguna especie.»

La senyora del Real fou molt aplaudida y felicitada.

La senyora Maeztu, parlá tot seguit pera aclarir y desenrotllar alguns dels conceptes exposats per la senyora del Real, ab la qual se mostrá conforme en molts punts.

Parlaren, finalment, el senyor Casero, que senyalá les aspiracions a qué ha de endressarse'l Magisteri; la senyora Gonzalo de Morón, que disertá brillantment sobre l'organisació de les escoles de párvuls, y el senyor Osés, que descrigué ab gráfica frase la deplorable situació del mestre a Espanya.

Y havent renunciat a parlar el senyor Pinedo, per l'hora avensada que era, posá fi a la sessió y a l'assamblea, el senyor Loperena, ab un breu discurs en el qual se felicitá de l'éxit de la mateixa y de l'esperit de solidaritat y de companyerisme que hi ha entre'ls mestres.

Ab les paraules del senyor Loperena se doná per acabada l'assamblea dels mestres, que malgrat no haverse celebrat més que ab el carácter de dissidencia del Congrés de primera ensenyansa, ha tingut innegable importancia.

A la nit se reuniren una cinquantena de assambleistes en amical ápat, en un dels principals restaurants de Barcelona.

Botlletí del Treball

Barcelona

S'ha repartit entre'ls obrers del ram la següent fulla:

«Los obreros del arte rodado, protestamos:

Compañeros: Distraer un momento, vuestra atención y fijaos por breves minutos en la sangría que trata de hacer el Ayuntamiento de Barcelona en recompensa de que le hayáis dado vuestro voto para que administre bien vuestros intereses.

Por indicación de unos obreros aspirantes á comer en el puchero del presupuesto y escudándose con el nombre de una Sociedad de cocehros, instigaron al Ayuntamiento para que explotasen un bonito negocio, según el decir de ellos, cual era el no dejar circular ningún vehículo por la vía pública lo mismo tranvías que carros y coches de lujo que su conductor no llevase un permiso que previamente no indicase haber satisfecho 7'50 pesetas en las arcas municipales. Ahora bien: si ese tributo se tratase de aplicarlo á los dueños de dichos vehículos, nada tendríamos que objetar, pero tratándose de la clase más desheradada, la que pudiendo serlo todo no es nada y que debido á su ignorancia y buena fe (y por lo regular el nuestro abandono), haya concejales que no sepan ver la serie de privaciones que causan esos treinta reales aparte del concepto moral tan inferior que representaria para los obreros el humillarse ante semejante arbitrariedad ¿y esos concejales que tanto cacarean de obreros?

Pero, afortunadamente, aunque haya obreros que vayan de acuerdo con los concejales (ellos saben por qué), creyendo encontrar dormidos á la inmensa mayoría de obreros de buena fe aun los hay afortunadamente, que están despiertos y vigilando vuestras maniobras para que cuando lleguen los momentos críticos den el grito de alarma y os digan que es preciso prestáis interés al llamamiento de vuestros compañeros acudiendo al grandioso mitin que se celebrará el próximo lunes, dia 2 de enero de 1910, á las nueve y media de la noche, en el Salón de baile «La Paloma», calle del Tigre, 27, para que, acumulada muestra indignación, podamos gritar ¡Abajo las Patentes! No queremos que se nos compare á las mujerzuelas. Por la Sociedad de obreros del Arte Rodado «La Energía».—La Junta.»

Informació de Catalunya

SANT FELIU DE GUIXOLS

S'ha donat comens ab molta activitat als treballs de reconstrucció del pont de la riera del Monasteri, el qual se derrumbá ab motiu de les inondacions de l'any passat.

CALENDARIS Y ALMANACS

El nostre distingit correligionari don Andreu Anguera, de Reus, ens ha enviat un bonic calendari anunciador dels seus acreditats olis y savons. Constitueix el calendari una artística lámina caricaturesca molt «frappante» de color y de dibuix.

INFORMACIO DE BARCELONA

EL TEMPS.—El dia comensà ab promesa d'esser magnífic. El cel estava asserenat y netejat de núvols, lluint esplendorós el sol. Cap a la tarda se girà un ventet bastant fresc, pera que no ens oblidessim que estem a l'hivern.

—En la drogueria Sucursal Dalmau Oliveres, Plassa Universitat, 8, xampanys, vins, licors. Preus reduits.

D'Instrucció

Cultura Musical Popular. — Aquesta meritíssima Associació ens fa saber que té ja molt avensat el projecte d'instaurar un «Teatre d'infants» que serà'l primer en català. L'idea d'aquesta institució ja se deixà entreveure l'any passat en el seu programa de tasques. Podem avensar a nostres llegidors la noticia de que ben aviat Cultura Musical Popular publicarà les bases d'un concurs d'obres escèniques per dit teatre, qual concurs serà avalat per notables personalitats artístiques, y essent els premis diferentes quantitats en metàlic.

La «Fundació Horaciana d'Ensenyansa», ha publicat un elegant follet, profusament ilustrat, explicant la seva tasca pedagògica.

Es un opuscle molt interessant, que demostra l'importancia cultural de la Fundació.

—CAMISERIA SANS, BOQUERIA, 32. Especialitat en camises a mida.

Del Govern civil

Novament anit assegurà'l senyor Suàrez Inclàn, als periodistes, que careix de tot fonament el rumor corregut aquests dies, de que avui ha d'esclatar a Barcelona una altra vaga general.

«No passará res, va dir el senyor Suárez Inclàn. Tant segur n'estic, afegí, que no he pres precaucions, lo que se'n diu precaucions, perqué ja poden suposar que no estic desprevingut.»

—Phosphorrenal (Robert). Reconstituient.

ESPECTACLES

TEATRE PRINCIPAL. — Avui, dilluns, a tres quarts de cinc:

¡EL REI!...

ab l'ignoscentada per darrera vegada. Vespre, a un quart de dèu:

¡EL REI!...

Dissabte. Estrena de «Educació de Princep».

GRAN TEATRE DEL LICEO. —Demà, dimars, gran èxit de la temporada, tercera representació de «Aida». Se despatxa a comptaduria. A darrers daquesta setmana, estrena de la ópera de Guimerà, música de D'Albert. «Terra bassa».

TEATRE CATALÁ ROMEA—Nova Empresa. — Direcció artística. A. Gual: Direcció de la companyia. E. Gimenez.— Avui, a les nou: «El drama històric de gran èxit, «La Cort de Lluis XIV». Demà, dimars, «La Cort de Lluis XIV».

TEATRE TÍVOLI. —Avui, dilluns, de sis a dos quarts de vuit, vermouth; primer, Cinematógraf; segon, La revista d'èxit, «Hip! Hip! Barcelona o atracción de forasteros»; tercer, Cinematógraf. Butaques gratis, entrada 1 ral. Nit, a les nou: per darrera vegada l'opereta en tres actes,

Els allotjats

segon,

Flirt Pensión

el grandiòs èxit. Preferencia ab entrada: 2 pessetes; de platea: 1'50; entrada general 50 céntims Demà, tarda «La manzana de oro». Nit, gran programa.

ELDORADO (TEATRE CATALUNYA). — Gran companyia cómic-lírica dirigida pels senyors Gamero, Güell y el mestre Josep Espeita. Funcions pera avui, dilluns, tarda, a dos quarts de set: «La muela del rey Farfan». Nit, a les nou, benefici de la primera tiple còmica

Pilar Martí

ab el següent programa: primer, la sarsuela «A la vera der queré»; segon, estrena en aquest teatre de la popular sarsuela

LAS BRIBONAS

tercer, l'entremés «El huron» y quart, estrena en aquest teatre de la bonica sarsuela «El estudiante». Demà, dimars, a dos quarts de set: «Las bribonas».

TEATRE NOU —Avui, dilluns, a les quatre: «La viuda mucho más alegre». A les cinc, quatre actes, quatre: primer, «Los chorros de oro»; segon, «La rumba»; tercer, «La señora de barba azul» y quart, «La moral en peligro». A les nou: primer, «El baron gitano», èxitàs; segon, estrena de l'humorada bufa dels germans Quintero y mestre Vives titulada «La muela del rey Farfan», estrenanse una decoració del escenògraf senyor Urgellés. Totes les nits «El baron gitano». Se despatxa a comptaduría.

TEATRE SORIANO

Desde avui, dilluns, 3 de janer, queden sospesos tots els números de varietés. Pera lo successiu, y en els mesos d'abril y maig, de septembre y d'octubre, se transformarà aquest teatre en circu eqüestre presentantse solament atraccions grans que no puguin treballar en els cinematògrafs.

DESDE AVUI, DILLUNS
TOTES LES TARDES
y
TOTES LES NITS
seccions senzilles y contínues
10 CENTIMS LA ENTRADA, 10
20 CENTIMS LA BUTACA, 20
presentantse una sarsuela y
1,000 METRES 1,000
de les pelícoles més modernes estrenantse una o dues cada dia.
10 cèntims la entrada a les 3 y 1/2 tarda
10 cèntims la entrada a les 5 tarda.
10 cèntims la entrada a les 6 y 1/2 tarda
10 cèntims la entrada a les 9 y 1/4 nit
10 cèntims la entrada a les 10 y 1/2 nit
10 cèntims la entrada a les 11 y 1/2 nit

No hi haurà que esperar d'una secció a l'altra, doncs aquestes seran contínues.

20 CENTIMS BUTACA NUMERADA, 20
y també secció contínua

Tot el món al Soriano quan s'estigui pel carrer sense sapiguer que fer. Totes les setmanes estrenes d'obres locals, nacionals y extrangeres, advertint que no obstant la baratura, se pretent presentar dintre de molt poc les obres ab tanta propietat com se feia ab les varietés.

Nota. — Els dissabtes y diumenges seccions especials.

La setmana próxima estrena de les obres russes «La viuda de los millones», «Amor y companyia», y altres que cridaran la atenció.

TEATRE SALA IMPERI.—Avui, dilluns, tarda de dos quarts de cinc a dos quarts de sis. Butaques: 50 céntims; general; 25. Única secció, primera, èxit, «Las bribonas», per Conchita Ledesma y la senyoreta Fernàndez, les quals alcansaran unànims aplausos. A les sis, dilluns de Moda, darrera del primer d'abonament de les funcions organisades per la Junta Axiliar de Dames de laCreu Roja. Primer, Cinematógraf; segon, «El señor Joaquin» y tercer, Grandiòs Cinematógraf. Nit, a dos quarts de dèu, primer, èxit verdader de la sarsuela en tres actes de grandioses rialles «La mulata» y segon, l'ovacionada Conchita Ledesma. Dimecres, dia 5 de janer, colossal debut.

GRAN TEATRE ESPANYOL.—El dijous, tarda y nit, grans funcions per seccions companyia Serrano. Se despatxa a comptaduria.

Cinematògrafs

METROPOLITAN CINEMAWAY. —(Corts, 605). Represa del magnífic passeig en tramvia per «Madrid»; èxit del «Choque de trenes», verdadera ilusió al públic. Grandiós viatge per «Colombo»; interessant passeig en tramvia per la ciutat de «Johannesbusrg», visitant els principals edificis; èxitàs del gran viatge per Andalucía, de Málaga a Vélez-Málaga, magnífiques vistes.

CINE POPULAR (Cera, 51).—Grans estrenes en pelícoles. Programa variat tots els dies. Entrada general, 10 cèntims. Preferencia, 20.

DIVERSIONS PARTICULARS

MUNDIAL PALACE.—Concert tots els dies. Coberts desde pessetes, 3'50. Els divendres, boullabaise. Dissabte, menú corrent y vegetarià.

Concerts

GRAN CAFE-RESTAURANT DE NOVETATS. — Tots els dies grans concerts vocals y instrumentals.

PUBLICACIONS

La Ilustración Artística».—S'ha publicat el número d'aquesta ilustració corresponent al primer d'any. El número de que parlem es extraordinari y casi tot ell consisteix en un homenatge al poeta castellà Josep Zorrilla, del que se'n reprodueix l'hermosa llegenda «A buen juez mejor testigo», ab les ilustracions que figuren pera la mateixa obra en l'edició monumental de les «Leyendas de Zorrilla».

OBSERVACIONS ATMOSFERIQUES

L'Observatori Meteorològic de l'Universitat anotà ahir els segdents datos:

Hores de observació	Baròmetre nivell mar	Temperatura a l'ombra	Direcció del vent	Humitat relativa	Clase de núvols	Quantitat de núvols
8 m.	767'73	11'0	[illegible]	72		0'0
3 t.	768'15	13'0		61		0'0

En les 24 hores	Temperatura Maxima	Temperatura Minima	Velocit. del vent	Aigua evaporada	Pluja en milim.
	Sol 26'0	Omb. 2'7	367	4'23	0'00
	Omb. 14'4	Rad. 0'0	K		

Sortida del sol: 7 h. 14 m.—Se pon: 4 h. 34 m
Sortida lluna: 7 h. 45 m.—Se pon: 10 h. 23 m.
Lluna plena —Quart minvant el 2 de janer.

Mercats de Catalunya

TARRAGONA. — El mercat celebrat el dia 31, estigué concorregudíssim, acudint compradors y venedors de tota la comarca.

Garrofes, a 4'50 els 40 kilos; aufals país, a 3'75 palla, a 2'00 els 41'600; blat de moro blanc a 10'00 els 71'600 litres; blat de moro groc, a 00'00. Ordi, a 7'00 faves, a 12'00; civada, a 70; avellanes, a 36'00 sac de 58'400 kilos.

TELEGRAMES Y TELEFONEMES

MADRID

DEMANANT UN INDULT

Ha arribat el senyor Moles.

Ha conferenciat ab el ministre de Gracia y Justicia, demanantli l'indult del reu de Lleida.

El ministre l'hi ha ofert estudiar la causa corresponenta pera veure s'hi ha modo d'aconsellar el susdit indult al monarca.

EL GENERAL WEYLER

Ha marxat cap a Barcelona'l general Weyler.

Abans de sortir conferencià novament ab el subsecretari de Governació, senyor Alba y ab el senyor Moret.

L'acompanya la seva filla.

Ha manifestat que precipitava la seva tornada a Barcelona a causa dels rumors circulats de que en aquesta ciutat regnava certa agitació y que alguns elements tractaven de preparar una vaga general.

En Weyler no concedeix importancia an aquests rumors però desitja adoptar, provisionalment, certes mesures de previsió.

Ha anunciat que tornaria tot seguit a Madrid pera assistir a la recepció militar el dia de Reis.

LO QUE DIU EN LERROUX

Han arribat els senyors Sol y Ortega y Lerroux, els quals han tingut una conferencia.

Els periodistes han preguntat an en Lerroux per l'estat d'agitació que se suposa existeix a Barcelona.

Aquest ha contestat que no'n sab res però que considera que l'amnistia calmaria'ls ànims.

Donà a entendre que tem que certs elements interessats en provocar una política de repressió fan certs treballs per sota mà.

EL CENTENARI DEN BALMES

Ha arribat una comissió de Vic que ve a demanar al Govern apoi pera celebrar en aquella ciutat el centenari del filosop Balmes.

El Govern ha ofert que atendria dita petició.

Se celebrarà un Congrés apologètic cristià y se publicarà un botlletí del centenari.

Aquest promet resultar molt brillant.

MILLORIA

S'accentua la milloria de l'exministre senyor Navarro Reverter.

LO QUE DIU LA PREMPSA

LA "GACETA,,

Publica una reial ordre de Foment la qual se disposa que'ls enginyers quefes de les provincies de León, Salamanca, Zamora, Palencia, Corunya, Lugo, Orense y Pontevedra, formulin un pressupost de gastos pera la reparació de lo destruit pels darrers temporals en les susdites provincies.

S'han enviat als llocs sinistrats dos inspectors generals de camins, canals y ports pera que donin informe.

"LA EPOCA,,

Diu que si quan governava'l senyor Maura'l capità general d'una regió hagués fet les declaracions que ahir a la nit «El Mundo» atribuia al general Weyler, això hauria sigut calificat de dictadura.

Acaba comentant un article d'«El Progreso» en el que aquest diari s'ocupa del tercer entorxat.

ELS FRANCS

El terme mitg del cambi dels francs en el mes de desembre, ha sigut del 7'72 per 100.

TRES NENES CREMADES

Jaen.—En el poble de Cabra de Santo Cristo s'ha cremat una barraca morint cremades tres nenes.

Els seus pares estaven ausents.

AGRESSIÓ

Un minaire despedit de les mines de Marbella intentà agredir ab un punyal al director de les mines.

Aquest ha resultat ilès.

UNA CIRCULAR

Saragossa.—La Cambra de Comers de aquesta ciutat ha enviat una circular a les altres Cambres de Comers d'Espanya excitantles a que enviin productes espanyols a l'Exposició Universal de la República Argentina.

EL GERMÁ DEL CABO NOVAL

Oviedo.—Al teatre Celso, s'ha estrenat la sarsuela «Los hèroes del Rif».

El pare y el germà del cabo Noval presenciaren la funció desde un palco.

Al reproduirse l'escena de la mort del cabo Noval, el germà d'aquest, posseit d'una gran agitació intentà saltar a l'escenari tenint d'esser subjectat.

Ha sofert un accident nirviós.

CIRCULARS COMENTADES

Han sigut molt comentades les dues circulars que'l senyor Millan Astray ha dirigit a la policia barcelonina, sobre tot el paragraf en que diu que les seves ordres són reflexe de les del governador.

PRECAUCIONS

Ab motiu dels rumors de vaga general a Barcelona, s'ha extremat la vigilancia en els centres obrers de tota Espanya, especialment a Madrid.

Els socialistes neguen que tinguin cap concomitancia ab l'aludit moviment.

El senyor Moret ha conferenciat telegràficament ab el governador civil de Barcelona, senyor Suàrez Inclàn.

També ha conferenciat ab el senyor Alba.

PRONÓSTICS MAURISTES

Els mauristes diuen que no es cert que s'hagi donat al senyor Moret el decret de disolució de les Corts, perquè aquest el reserven pera'l general Weyler que serà capità general y president del Consell aquest mes.

El senyor Canalejas ocuparà'l ministeri de la Governació.

El nou Govern concedirà als mauristes 80 llocs en les properes eleccions, acabantse així l'implacable hostilitat den Maura envers els lliberals.

DEMANANT UNA CARTERA

Un periòdic assegura que en la darrera entrevista que tingueren els senyors Moret y Alba, aquest demanà al president del Consell la cartera de Governació, puig si s'encarregá de la Subsecretaría d'aquest ministeri fou purament per compromís.

El senyor Moret posà certs repars a la petició del senyor Alba però acabà prometentli que atendria la seva petició.

BANQUET DIPLOMÁTIC

A dos quarts de nou de la nit s'ha celebrat al ministeri d'Estat el banquet diplomàtic.

L'edifici estava adornat.

Les taules foren colocades en dos salons, un tapissat de roig y l'altre ornamentat ab tapissos representant escenes del «Quixot».

Han presidit les taules les senyores dels ministres d'Estat y Gracia y Justicia.

Hi han assistit embaixadors, quefes de missió, dames y el cos diplomàtic.

La banda municipal ha interpretat un escullit programa.

En aquests moments se verifica la recepció.

Hi han assistit els moros de l'embaixada marroquina.

Recorregueren els salons admirant les seves magnificencies.

S'han retirat a una hora molt avensada.

UNA SUSCRIPCIÓ

Prompte's tancarà la suscripció oberta a favor de les families dels morts y ferits en la campanya de Melilla.

El Centre Asturià de l'Havana ha enviat per mediació del senyor Labra 10,152 pessetes.

Les quantitats rebudes d'Amèrica fins avui ascendeixen a 50,000 pessetes.

OBSEQUI A UN REGIDOR

En el restaurant de «La Huerta» s'ha celebrat el banquet ab el qual els electors del districte de Palau han obsequiat al regidor elegit en les passades eleccions, senyor Piera.

VAGA A LES PALMAS

Las Palmas. — S'han declarat en vaga els descarregadors del moll.

Vint vapors estan en el port sense poder esser descarregats.

Alguns grupus intentaren apedregar uns magatzems, impedintho la guarda civil.

ELS EMIGRANTS

Corunya. — Segons una estatística oficial, l'any passat han emigrat per aquest port 26,785 emigrants, més que quan hi havia absoluta llibertat d'embarcarse.

Els datos oficials dels emigrants que han marxat pel port d'Almeria, diuen que aquests pugen a 14,205.

INCENDI VIOLENT

San Sebastián. — Un violent incendi ha reduit a cendres dues cases.

EL REI DE CASSERA

Ha arribat el rei a Lachar essent rebut ab gran entusiasme.

Tot seguit comensà la cassera.

Ahir se cassaren 350 perdius y algunes llebres.

La cassera d'avui se verificarà a Tajarja.

UN CONFLICTE

Ferrol. — Ha sorgit novament un conflicte entre'ls obrers y la Societat Espanyola degut a que aquesta els oferí que no'ls faria treballar en hores extraordinaries y ara's desdiu de la promesa.

La prempsa defensa als obrers.

LA CENSURA.--ALARMA

El tema general de tots els comentaris que en els círcols polítics, cafés y teatres s'han fet aquesta nit, són els rumors de vaga general que arriben de Barcelona.

L'alarma ha anat en aument al saberse que la censura havia comensat a funcionar y que havien sigut tallades algunes conferencies ab Barcelona, perquè'ls corresponsals catalans havien pronunciat la paraula vaga.

BOMBES A SARAGOSSA

URGENT

Noves oficials de Saragossa diuen que a les set y vuit minuts de la tarda, ha esclatat una bomba a la ronda del Pilar, produint un gran pànic entre'ls fidels que's trobaven en el temple.

Pocs moments després esclatà una altra bomba al carrer de la Prevista prop de la Seu, produint moltes destrosses.

En el mateix lloc s'hi ha trobat una altra bomba sense esclatar.

Y, finalment, a les nou de la nit, dos guardes trobaren un altre aparell explosiu que portava un rètol que deia: «Bomba núm. 1».

Els punts ont han esclatat les bombes són poc concorreguts; per aquesta circumstancia no han ocorregut desgracies personals.

LES INONDACIONS

Un telegrama oficial del Pueblo de Hermitas (provincia de Orense), dona compte de que continuen els treballs pera reparar els danys causats per les darreres inondacions.

Se n'han tret alguns cadavres.

N'hi queden 18 més.

Ha desaparegut una familia sencera.

DE MELILLA

RELLEVO

Melilla. — La divisió reforsada rellevarà demà als cassadors de les brigades de Madrid y del camp de Gibraltar en les posicions que aquests ocupen a Nador, Atlaten y Seluán.

DESPEDINTSE

Melilla. — S'han despedit del general Marina els generals Muñoz Cobos y López Herrero, que tornen a la península.

NOVES DIVERSES

Melilla. — El general Marina ha visitat algunes posicions, conferenciant després ab el general Sotomayor.

Prompte s'instalaran a Nador alguns cinematógrafs, permetentse l'entrada als indígenes.

TELEGRAMA OFICIAL

Melilla. — Un telegrama oficial rebut aquesta nit diu que no hi ha novetat.

—Continúen els rellevos dels destacaments avensats.

—El zoc de Benisicar ha estat molt concorregut, assistinthi uns 1,500 moros y 150 dònes, fentse moltes tranzaccions.

Els moros portaren al mercat molt bestiar y altres productes en abundancia.

—Els vaixells de l'esquadra marxaren a refugiarse a les Chafarines, a causa del vent fort que regna.

—Ha marxat a Màlaga el coronel Gómez Rosal.

EXTRANGER

ELS ALEMANYS S'ENFADEN

Berlin. — S'han celebrat molts mitings en tot Alemanya pera protestar contra'ls atacs que la prempsa patriotera anglesa dirigeix als alemanys ab un fi electoral.

A Francfort, el doctor Llayer, professor de l'Universitat de Munic, ha flagellat ab indignació les criminals maniobres dels diaris patrioters del Regne Unit.

ELS CONSERVADORS Y LES PENSIONS

Londres. — El «Morning Leader», després de reproduir trossos dels discursos de lord Lansdowne y de lord Rotschild, favorables a una aumentació de les pensions pera la vellesa, de les quals els conservadors se mostren ara defensors entusiastes, recorda que al moment de votarse dita llei de pensions, solament votaren a favor d'ella 13 diputats conservadors, 140 s'abstingueren d'intervenir en la votació y els altres votaren en contra.

Ara, pera recullir vots dels obrers, els conservadors volen aparèixer com a partidaris de les reformes socials.

DESTRUCCIÓ D'UNA FÁBRICA

Avignon. — Aquesta nit un violent incendi ha destruit la fàbrica d'absenta de Jules Pernot, a Montfaret.

El cabo de bombers, Viguet, pare de tres nois, ha mort per haverse ensorrat un sostre.

ACCIDENT D'AUTOMÓBIL

Paris. — A l'angle del carrer Reaumur y del carrer de Turbigo un tramvia electric ha volcat un taximetre.

La topada fou violentíssima.

El «chauffeur» sofrí moltes contusions y una greu ferida.

EL MAL TEMPS

Marsella. — Una violenta tempesta regna a Marsella y en tota la regió.

El mar està esvalotat.

A causa d'això, molts barcos han tingut de retardar la seva sortida, esperant que'l temps abonansi.

Han mort algunes persones de fred.

CONFERENCIA D'UN EXPLORADOR

Roma. — L'explorador Shakleton donarà demà una conferencia sobre'l seu viatge al Pol Sur.

Hi assistiran el rei y la reina

El duc dels Abruzzos vindrà especialment de Venecia pera escoltar al conferenciant.

MORT DE LORD PEREY

Paris. — Ha mort repentinament lord Perey, fill del duc de Nort Humberland.

Aquest s'ha afectat tant que s'ha posat malalt y està gravíssim.

EL MONOPOLI DELS SUCRES

Atenes. — La Cambra ha aprovat la nova llei del monopoli dels sucres.

CONDECORACIÓ

Berlin. — L'emperador Guillem ha concedit al rei consort d'Holanda la medalla de Salvament.

UNA PROTESTA

Berlin.—L'embaixador alemany a Constantinopla ha aixecat una protesta al Govern turc ab motiu de l'assassinat a Arabà de l'explorador alemany Burchadt.

LA PRINCESA LLUISA

Paris. — La princesa Lluisa nega exactitut a la campanya de la prempsa, acusantla de tenir molts deutes.

GLOBU PERDUT

Berlin. — El globu «Luna», de la Societat Aerostàtica de Saxonia, s'ha perdut.

El tripulava un tinent de l'exèrcit.

S'ha avisat a Russia y a Suecia pera que fassin averiguacions respecte'l seu parader.

FÁBRIQUES QUE TANQUEN

Berlin. — Com a conseqüencia del nou impost sobre'ls tabacs, s'han tancat moltes fàbriques d'aquest producte.

PERA ARMAMENTS

Petersburg. — La Duma ha votat un crèdit de 275 milions de francs destinats a reorganisar l'exèrcit y a modificar la distribució de les guarnicions de l'imperi.

Aquesta reforma costarà encara 50 milions més.

També s'han votat 189 milions pera ametralladores y alguns milions pera'l servei aerostàtic.

PORCS QUE S'EMPASSEN UNA FORTUNA

Copenhague. — A un acapdalat criador de bestiar li caigué a terra una cartera en la que hi portava una quantitat importantíssima en bitllets de Banc.

Els porcs se li menjaren la cartera, lo qual fou vist per aquell, qui ordenà que els obríssin tot seguit en canal, extreient d'aquesta manera'ls fragments dels bitllets.

El Banc, a petició del criador de bestiar, ha nomenat una comissió tècnica pera que reconstrueixi en lo possible els susdits bitllets.

UNA EXPLOSIÓ

Lisboa. — La policia ha obert una informació sobre les causes de l'explosió que ha ocorregut aquest matí en una casa del carrer de la Magdalena, ocasionant perdues molt considerables.

MAGATZEM DE DUANES CREMAT

Alexandria.—Un incendi ha destruit un magatzem de Duanes.

Les perdues pugen a 7 milions y mitg de francs.

Refredat, Pulmonies, Costipat Pulmonar Aufec, Bronquitis, Tisi, Tos, etz., etz.

Els petos **YODO BALSAMICS,** del Dr. Estarriot, son el millor medi curatiu d'aquestes malalties com ho recomanen les principals notabilitats mèdiques. Demaneu prospectes que's donen gratis. Se ven a casa en Joseph Clausolles, Ferràn VII, 8 y Rambla del Mitg, 27; Fornells, Homet y Companyia, Pelai, núm. 48, Sucursal de V. Ferrer y C.ª (Ortopedia), Princesa, 1; Farmacia Kneipp, Call, 20 y 22 y al Dipòsit general: **J. Uriach y C.ª - Moncada, 20. - Barcelona**

•PELLETERIA FRANCESA•

Gran assortit en Martres, Canadá, Renards, Skungs, Astrakans, etc.—Colls y Manguitos de totes classes
Pells pera adornos de vestits y sombreros. Boás, Echarpes, Etoles y Colliers ploma.—PREUS REDUITS.
Portal de l'Angel número 5, Entressol (prop de la Plassa de Catalunya)

1910
La Ilustración Artística
El Salón de la Moda
Biblioteca Universal Ilustrada

Serie pera 1910

Jorge Washington. Apunts històrics y anecdòtics de sa vida y de la seva època (1732-1799). Un tomo ilustrat ab retrats y dibuixos coetànis.

Carmen. Celebrada novela de l'escriptor francès Pròsper Merimée, ab hermoses ilustracions de don Carles Vàzquez. Un tomo.

La Odisea, de *Homero.* Versió directa y literal pel doctor L. Segalà Estalella. Notable edició ilustrada ab 24 capsaleres de Flaxman y 24 làmines de Wal Paget.

El hombre fantasma. Novela de Guido de Teramond, que ha tingut a París un èxit grandíssim. Un tomo ab ilustracions del senyor Sardà.

El Emperador Guillermo II, íntimo, segons les memories de la compesa d'Eppinghoven y altres documents d'autorisat origen. Un tomo profusament ilustrat.

¡¡Tot per 4 rals setmanals!!

Se reparteixen prospectes y se subscriu a les llibreries y centres de subscripció.

FRANCÉS ANGLES, ALEMANY, TENEDURIA. Classes práctiques desde 7'50 pessetes. Canuda, 11, primer

BOMBES Y TUBUS NOUS Y D'OCASIÓ SE VENEN Y LLOGUEN, GARANTITS **Barbarà, 16**

EL EXPLORADOR
BASAR DE CALSAT
DE TOTES CLASSES A PREUS REDUIT
83 - Hospital - 83

ULLS DE POLL, DURICIES
Desapareixen en 40 hores ab el *Parche ràpido* Calma el dolor a l'acte. Nèt, senzill, còmodo a 0'15 pessetes un y a 2 pessetes capsa de 20 A farmacies, drogueries y a casa de l'auto Assalt, 28. Farmacia PARADELL.

Descobriment sensacional

CURACIÓ DE LES MALALTIES DE LA PELL
Y TAMBÉ DE LES LLAGUES DE LES CAMES

La pell. - Mals de les cames

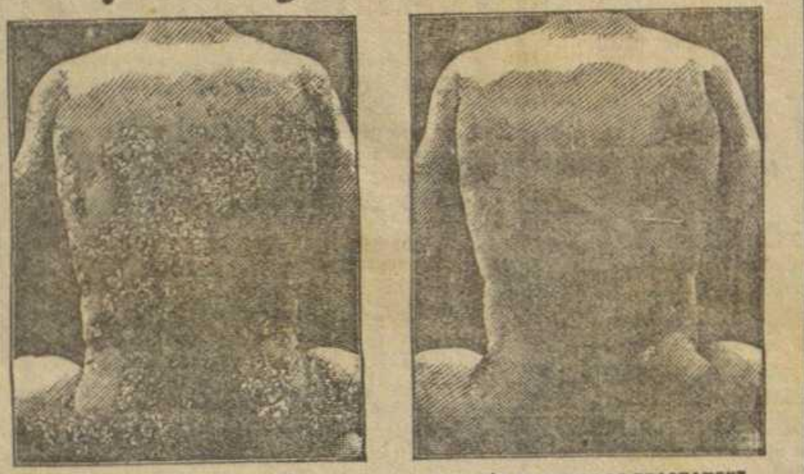

ABANS DE LA CURACIÓ — DESPRÉS DE 15 DIES DE TRACTAMENT

Havem senyalat als lectors d'aquest periòdic el descobriment sensacional del senyor RICHELET, apotecari y químic a Sedàn (Fransa), en lo que toca a les malalties de la pell Heusaquí la llista d'aquestes malalties que han estat curades després d'alguns dies per aquest tractament meravellós.

Eczema, brians, impetigos, acnes, sarpullidos, prurigos, rojors, sarpullidos tarináceos, sycosis de la barba, *picors, varices, llagues varicoses y eczemes varicoses de les cames; malalties sifilítiques.*

Aquest meravellós tractament exerceix sa acció tant sobre'l lloc ont se localisa'l mal, com sobre la sang, que després d'alguns dies, se troba transformada y purificada.

Tots els assaigs han tingut bon èxit, y no ha sobrevingut jamai una recaiguda després de la curació.

El preu del tractament és proporcionat a totes les condicions de la fortuna. (Hi ha també un tractament pera nois de tres fins a setze anys.)

El senyor RICHELET acaba d'instalar dipòsits a totes les farmacies y drogueries d'Espanya.

Un follet, en llengua castellana, tractant de les malalties de la pell serà enviat gratuitament pels dipositaris a totes les persones que'l demanin.

Pera obtenir també gratuitament aquest follet n'hi ha prou ab dirigirse al senyor

L. RICHELET, 13, RUE GAMBETTA, A SEDAN (FRANSA)

BARCELONA —Senyors Viuda [illegible] Ferrer y C.ª, Comers, 60; farmacia y drogueria y la seva sucursal.—Senyors fills de J. Vidal y Ribas, Moncada, 21, farmacia y drogueria y les seves sucursals.—Doctor Andreu, Rambla de Catalunya, 66, farmacia. — Senyors Uriach y C.ª, Moncada, 20, drogueria; Senyors Riudor y Parés, Porta de l'Angel, 14, drogueria.—D. Josep Segalá Estalella, Rambla de les Flors, 4, farmacia, (Centre d'específics).—D. Viladot, farmaceutia.—D. Antoni Serra, farmaceutia.

Torns y eines de precisió
pera mecánica y rellotgeria

Torns pera aficionas

REPRESENTANT
dels torns y útils de precisió
Wolf, Jhan & C.ª
y de les acreditades llimes suisses marca *Matthey*
Francisco Layret
SANT PAU, NÚM. 6, PRINCIPAL

La Permanente

A 4 duros, cortinatges confeccionats de 2 metres ample per 3'10 alt, ab dos panys, cenefa, sarrell y abrassaderes.

Gran assortit en llits a 3 duros, taules de noguera, a 4 duros, cadires a 6 duros dotzena, bufets a 10 duros, armaris ab lluna a 22 duros, lavabos ab joc a 2 duros, sommiers desde 6 pessetes y silleries de respatller tapissades a 18 duros.

7 PLASSA UNIVERSITAT 7

Aquesta casa desde l'any 1895 té establert el sistema de no embarcar ni facturar cap genre que no estigui abonat son import.

MOBLES DE A. DIRAT
Exposició permanent de dormitoris, menjadors, despatxos, salons, etc.
Grans magatsems ab 12 portes. Mendizàbal, número 30, y Sant Pau, 50, 52 y 54.

ESQUELES MORTUORIES

Se n'admeten en aquesta imprempta, fins a dos quarts de tres de la matinada

Ideal Braguer Brú

Curació radical garantida de l'HERNIA.-Alivi y contenció instantanis
— — — — El millor de tots els coneguts — — — —
No compreu sense visitarme abans la meva vitrina-aparell ab preus marcats
CONSULTA GRATIS — — TRAFALGAR, 5, PRINCIPAL (PROP DE CORREUS)

BODES Y BATEIGS

Gran assortit y varietat de capses y bossetes a preus econòmics. Venda a l'engrós y menuda.—FÁBRICA Y DESPATX: **38, SANT PAU, 38**

Herpes (Brians)

LA POMADA y ESSENCIA ANTIHERPÈTIQUES de BOTTA preparades per Borrell, curen d'una manera prodigiosa els brians y demés malalties de la pell per inveterades que siguin. Són tan grans les virtuts d'aquests remeis, que s'han curat ab ells persones que tenien molt arraigats els brians y que cada istiu tenen de pendre banys d'aigües sulfuroses sense lograr curarse.

Unic dipòsit: Farmacia Borrell, COMTE DE L'ASSALT, NÚMERO 52 (cantonada al carrer de Sant Ramon).

Pianos y harmoniums de lloguer desde 10 pessetes al mes. Carrer del Bruc, núm. 7, entressol, primera.

PERA curar o aliviar la TOS

particularment en els casos de catarros o constipats, recents o crònics, ocasionats o empitjorats pel fred y l'humitat; preneuia renomenada PASTA PECTORAL del doctor Andreu, quals efectes espectorants, demulcents y calmants, són sempre segurs y ràpids.

ELS ASMATICS trobaran també un remei segur pera calmar immediatament els atacs de **Aufec,** per violents que siguin, ab els CIGARRETS BALSAMICS, y a benefici dels PAPERS ASSOATS, reposaran tota la nit ab sols cremarne un dintre la habitació.

Aquests medicaments de fòrmules publicades els trobaran en totes les farmacies de tots els països.

Sirolina „Roche."

Recomendada por los más eminentes profesores y médicos en las
Catarros bronquiales crónicos, Influenza, Escrófulas Enfermedades pulmonares, Tos convulsiva.

Advertencia: Existen falsificaciones ineficaces! Para obtener buen resultado examinar bien que en cada frasco esté indicada nuestra marca especial „Roche" y pedir siempre SIROLINA ROCHE.

aumenta el appetito y el peso del cuerpo, calma la tos y la espectoración.

De venta en todas las farmacias.
Frasco . . . . ptas. 5

F. Hoffmann-La Roche y Co.
Basiléa (Suiza), Grenzach (Alemania).
Representantes y Depositarios en España: Alfredo Riera é Hijos, Napoles 166, Barcelona. (Nombre registrado).

FORA PEL MOIXÍ!

Els POLVOS COSMÈTICS DE FRANC treuen en pocs minuts el pèl de qualsevol part del còs, mata ses arrels y no torna a sortir. No irrita'l cútis. Aquest depilatori es utilíssim a les senyores que tinguin pèl moixí (vello) a la cara y brassos, pera que aixís puguin destruirlo. UN POT, 2'50 ptes. — S'envía certificat per correus si per endevant se reben 3'50 ptes. en LLIURANSA de Giru Mutu en segells de correu

Farmacia Borrell
COMTE DE L'ASSALT (CARRER NOU), NÚMERO 52. -- BARCELONA

DEPURATIU DR. TORNER
TALISMAN DE LA SALUT

Medicament de composició *purament vegetal,* el qual solament combat l'origen de les diferentes manifestacions o sien la (diatesi) ja congènita (heretada dels pares) ja adquirida; que per insignificants motius fa sortir diverses manifestacions, descuidant generalment l'origen primerament dit. Ab el seu ús se cura radicalment els *herpes,* les *escrofules, llagues a les cames, infarts glandulars y viscerals;* obra d'una manera especial en els *fluixos blancs, llagues a la matriu,* rebaixa l'*abultament del ventre,* degut *als parts y a l'histerisme,* activa les funcions de *l'aparell digestiu y urinari* y per fi, es l'específic pera'l *reumatisme y gota.* — No's cregui que sia propaganda lo dit. La M. I. Academia Médic Farmacèutica de Barcelona, ha donat dictamen favorable al DEPURATIU DR. TORNER, essent aquest un fet de garantia pera sa medicació, que el públic de més de 40 anys ho ha observat, obtenint cures acabades de més de 15 de curació. — Pera evitar la falsificació, mireu la firma del autor, Dr. Torner, **Agent preparador, PERE CASAÑOVAS (Farmacèutic), Avinyó, 32, Barcelona, (Davant el Borsí)**

DEBILS
Si voleu recuperar FORCES preneu el HIPOFOSFITS PERE CASANOVAS

Els metges y el públic de molts anys que ho prescriuen y demanen. Ab el seu ús tornen les *forces de voluntat y còs perdudes, dona vigor, tonifica els nirvis, aumenta el color, vos dona gana y depura la sang.* Es indispensable pera aquell que a son còs li falta *vida,* havent estat castigat ja *per febres o excessos.* **Carrer Avinyó, número 32, Barcelona (davant del Borsí)**

IBIZA
ART — ARQUEOLOGIA — AGRICULTURA — COMERS
COSTUMS — HISTORIA — INDUSTRIA — TOPOGRAFIA
GUÍA DEL TURISTA
— PER —
ARTUR PEREZ CABRERO

A l'Administració d'aquest diari queden uns quants exemplars d'aquesta interessantíssima obra, la més rica en datos y detalls de quantes s'han escrit referent a Ibissa. — La Diputació de Barcelona ha adquirit bon nombre d'exemplars pera repartir a les Biblioteques. — Això sol demostra l'importancia de l'obra. — Consta de 156 planes, conté 29 gravats de vistes y tipus del país, un plànol de la població y un mapa d'Ibissa y Formentera. ***Preu: 2 pessetes***

Els **vòmits, cor agre, ardors, inapetencies, pesadesa, bilis y dolors de l'estómac, cintura y esquena,** etc., desapareixen al següent dia d'usar el

Estómago Artificial
o Polvos del Dr. Kuntz

Desapareixen en tres dies les **dispepsies, gastralgies y catarros gàstrics,** com ho certifiquen milers de curats.

De venda en totes les farmacies y drogueries y al dipòsit de la Rambla de les Flors, número 1